

Denne tekst tjener udelukkende som dokumentationsværktøj og har ingen retsvirkning. EU's institutioner påtager sig intet ansvar for dens indhold. De autentiske udgaver af de relevante retsakter, inklusive deres betragtninger, er offentliggjort i den Europæiske Unions Tidende og kan findes i EUR-Lex. Disse officielle tekster er tilgængelige direkte via linkene i dette dokument

► **B** EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1221/2009

af 25. november 2009

om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljødelse og miljørevision (EMAS) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 761/2001 og Kommissionens beslutning 2001/681/EF og 2006/193/EF

(EUT L 342 af 22.12.2009, s. 1)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
► <u>M1</u>	Rådets forordning (EU) nr. 517/2013 af 13. maj 2013	L 158	1	10.6.2013
► <u>M2</u>	Kommissionens forordning (EU) 2017/1505 af 28. august 2017	L 222	1	29.8.2017
► <u>M3</u>	Kommissionens forordning (EU) 2018/2026 af 19. december 2018	L 325	18	20.12.2018

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF)
Nr. 1221/2009**

af 25. november 2009

om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 761/2001 og Kommissionens beslutning 2001/681/EF og 2006/193/EF

KAPITEL I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

Der oprettes en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision, i det følgende benævnt »EMAS«, som organisationer i og uden for Fællesskabet frivilligt kan deltage i.

EMAS er et vigtigt instrument i handlingsplanen for bæredygtigt forbrug, bæredygtig produktion og en bæredygtig industripolitik, og den har til formål løbende at fremme forbedringer af organisationers miljøpræstationer ved hjælp af organisationernes indførelse og gennemførelse af miljøledelsessystemer og systematisk, objektiv og regelmæssig bedømmelse af disse systemers resultater, oplysning om miljøpræstationer, en åben dialog med offentligheden og andre interesseparter, medarbejdernes aktive inddragelse i organisationen og tilstrækkelig uddannelse.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) »miljøpolitik«: en organisations overordnede formål og retning med hensyn til sine miljøpræstationer som officielt formuleret af topledelsen, herunder overholdelse af alle gældende lovbestemte miljøkrav, og et engagement i den løbende forbedring af miljøpræstationerne. Den skaber en ramme for handling og for fastsættelsen af miljømålsætninger og -mål
- 2) »miljøpræstationer«: de målelige resultater af en organisations forvaltning af sine miljøforhold
- 3) »overholdelse af lovgivningen«: fuld gennemførelse af gældende lovbestemte miljøkrav, herunder i miljøgodkendelser
- 4) »miljøforhold«: enkeltdel af en organisations aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser, som påvirker eller kan påvirke miljøet
- 5) »væsentligt miljøforhold«: et miljøforhold, der har eller kan have en væsentlig miljøvirkning

▼B

- 6) »direkte miljøforhold«: miljøforhold, som er knyttet til selve organisationens aktiviteter, produkter og tjenesteydelser, som den har direkte ledelseskontrol over
- 7) »indirekte miljøforhold«: forhold, som kan opstå på grund af en organisations interaktion med tredjeparter, og som til en vis grad kan påvirkes af organisationen
- 8) »miljøvirkning«: enhver ændring i miljøet, hvad enten den er skadelig eller gavnlig, som helt eller delvis er et resultat af en organisations aktiviteter, produkter og tjenesteydelser
- 9) »miljøkortlægning«: en indledende omfattende analyse af miljøforhold, miljøvirkninger og miljøpræstationer i forbindelse med en organisations aktiviteter, produkter og tjenesteydelser
- 10) »miljøprogram«: en beskrivelse af de foranstaltninger (ansvar og midler), som er truffet eller påtænkes for at nå miljømålsætninger og -mål, samt fristerne for gennemførelsen af disse miljømålsætninger og -mål
- 11) »miljømålsætning«: samlet miljømål, der udspringer af miljøpolitikken, og som en organisation beslutter sig for at opfylde, og som skal være kvantificeret, når det er praktisk muligt
- 12) »miljømål«: detaljeret miljøpræstationskrav, som udspringer af miljømålsætningerne og gælder for organisationen eller dele heraf, og som det er nødvendigt at sætte og opfylde for at nå disse målsætninger
- 13) »miljøledelsessystem«: den del af det samlede ledelsessystem, der indbefatter organisationsstruktur, planlægningsaktiviteter, ansvar, sædvaner, procedurer, processer og ressourcer til at udvikle, gennemføre, revidere og opretholde miljøpolitikken og forvalte miljøforholdene
- 14) »bedste praksis for miljøledelse«: den mest effektive måde, hvorpå organisationer i en relevant sektor kan indføre et miljøledelsessystem, og som under givne økonomiske og tekniske omstændigheder giver de bedste miljøpræstationer
- 15) »væsentlig ændring«: enhver ændring i en organisations drift, struktur, administration, processer, aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser, der har eller kan have en væsentlig indvirkning på en organisations miljøledelsessystem, miljøet eller menneskers sundhed
- 16) »intern miljørevision«: en systematisk, dokumenteret, periodisk og objektiv bedømmelse af miljøpræstationerne i forbindelse med en organisation, ledelsessystemet og metoderne til beskyttelse af miljøet
- 17) »miljørevisor«: en enkeltperson eller en gruppe af personer, som — hvad enten de er ansat i en organisation eller en fysisk eller juridisk person uden for denne organisation — optræder på organisationens vegne og foretager en bedømmelse af især det anvendte miljøledelsessystem og vurderer overensstemmelsen med organisationens miljøstrategi og program, herunder overholdelsen af gældende lovbestemte krav, som gælder for miljøet

▼B

- 18) »miljøreddegørelse«: omfattende oplysninger til offentligheden og andre interesseparter om en organisations:
- a) struktur og aktiviteter
 - b) miljøpolitik og miljøledelsessystem
 - c) miljøaspekter og miljøvirkninger
 - d) miljøprogram, -målsætninger og -mål
 - e) miljøpræstationer og overholdelse af gældende lovbestemte miljøkrav som fastsat i bilag IV
- 19) »ajourført miljøreddegørelse«: omfattende oplysninger til offentligheden og andre interesseparter med ajourføring af den senest validerede miljøreddegørelse, kun med hensyn til en organisations miljøpræstationer og overholdelse af gældende lovbestemte miljøkrav som fastsat i bilag IV
- 20) »miljøverifikator«:
- a) et overensstemmelsesvurderingsorgan, jf. forordning (EF) nr. 765/2008, eller enhver sammenslutning eller gruppe af sådanne personer, som er akkrediteret i overensstemmelse med denne forordning, eller
 - b) enhver fysisk eller juridisk person, sammenslutning eller gruppe af sådanne personer, der har fået udstedt en licens til at foretage verifikation og validering i overensstemmelse med denne forordning
- 21) »organisation«: selskab, sammenslutning, firma, virksomhed, myndighed eller institution eller dele eller kombinationer heraf, uanset om de er juridiske personer, offentlige eller private, og som er hjemmehørende i eller uden for Fællesskabet og har sine egne funktioner og egen administration
- 22) »anlægsområde«: et geografisk afgrænset område, der er under ledelseskontrol af en organisation, hvis virksomhed omfatter aktiviteter, produkter og tjenesteydelser, herunder al infrastruktur, udstyr og materialer; et anlægsområde er den mindste enhed, der registreres
- 23) »klynge«: en gruppe uafhængige organisationer, hvis geografiske beliggenhed eller erhvervsaktiviteter er tæt på hinanden, og som gennemfører miljøledelsessystemet i fællesskab
- 24) »verifikation«: den overensstemmelsesvurdering, der gennemføres af en miljøverifikator for at påvise, hvorvidt en organisations miljøkortlægning, miljøpolitik, miljøledelsessystem og interne miljørevision og gennemførelsen heraf opfylder kravene i denne forordning
- 25) »validering«: bekræftelse fra den miljøverifikator, der har udført verifikationen, af, at oplysninger og data i organisationens miljøreddegørelse og ajourførte miljøreddegørelse er pålidelige, troværdige, korrekte og opfylder kravene i denne forordning

▼B

- 26) »tilsynsmyndigheder«: de relevante kompetente myndigheder, som medlemsstaterne har udpeget til at opdage, forebygge og undersøge overtrædelser af de gældende lovbestemte miljøkrav og, hvis det er nødvendigt, gribe ind over for dette
- 27) »miljøpræstationsindikator«: en specifik indikator, der gør det muligt at måle en organisations miljøpræstationer
- 28) »små organisationer«:
- a) mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder i henhold til definitionen i Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder ⁽¹⁾, eller
 - b) lokale myndigheder, som administrerer færre end 10 000 indbyggere, eller andre offentlige myndigheder, som har færre end 250 ansatte og et årsbudget på højst 50 mio. EUR, eller en årlig balance på højst 43 mio. EUR, og som bl.a. omfatter:
 - i) statslige eller andre offentlige forvaltninger eller offentlige rådgivende organer på nationalt, regionalt eller lokalt plan
 - ii) fysiske eller juridiske personer, der udøver offentlige administrative funktioner i henhold til national ret, herunder konkrete opgaver, aktiviteter og tjenesteydelser i relation til miljøet, og
 - iii) fysiske eller juridiske personer, der har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet, og som er underlagt kontrol af et organ eller en person, der falder ind under litra b)
- 29) »samlet registrering«: en enkelt registrering af alle eller nogle af en organisations anlægsområder beliggende i en eller flere medlemsstater eller et eller flere tredjelande
- 30) »akkrediteringsorgan«: et nationalt akkrediteringsorgan, der udpeges i henhold til artikel 4 i forordning (EF) nr. 765/2008, og som er ansvarligt for akkrediteringen af og tilsynet med miljøverifikatorer
- 31) »licensudstedelsesorgan«: et organ, der udpeges i henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 765/2008, og som er ansvarligt for at udstede licenser til og for at føre tilsyn med miljøverifikatorer.

KAPITEL II

REGISTRERING AF ORGANISATIONER*Artikel 3***Bestemmelse af kompetent registreringsorgan**

1. Ansøgninger om registrering fra organisationer i en medlemsstat rettes til et registreringsorgan i den pågældende medlemsstat.

⁽¹⁾ EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36.

▼B

2. En organisation med anlægsområder i en eller flere medlemsstater eller tredjelande kan anmode om en samlet registrering af alle eller nogle af disse anlægsområder.

Anmodningen om en samlet registrering indgives til registreringsorganet i den medlemsstat, hvor organisationens hovedkvarter eller et centralt forvaltningssted, som er udpeget med henblik på dette stykke, er placeret.

3. Anmodninger om registrering fra organisationer fra tredjelande, herunder samlet registrering, der kun består af anlægsområder i tredjelande, indgives til et registreringsorgan i de pågældende medlemsstater, der foretager registreringen af organisationer fra tredjelande i overensstemmelse med artikel 11, stk. 1, andet afsnit.

Disse organisationer skal sikre, at miljøverifikatoren, der vil foretage verifikationen og validere organisationens miljøledelsessystem, er akkrediteret eller har licens i den medlemsstat, hvor organisationen søger om registrering.

*Artikel 4***Forberedelse af registreringen**

1. Organisationer, som ønsker at blive registreret første gang,
 - a) gennemfører en miljøkortlægning af alle organisationens miljøforhold, jf. kravene i bilag I og i punkt A.3.1 i bilag II
 - b) udvikler og indfører på grundlag af resultaterne af miljøkortlægningen et miljøledelsessystem, som opfylder alle de i bilag II omhandlede krav, og tager hensyn til den bedste praksis for miljøledelse, jf. artikel 46, stk. 1, litra a), hvor en sådan praksis findes for den pågældende sektor
 - c) udfører en intern miljørevision, jf. kravene i punkt A.5.5 i bilag II og bilag III
 - d) udarbejder en miljøreddegørelse i overensstemmelse med bilag IV. Hvis der findes sektorreferencedokumenter, jf. artikel 46, for den pågældende sektor, gennemføres vurderingen af organisationens miljøpræstationer under hensyntagen til det relevante dokument.
2. Organisationerne kan anvende den bistand, jf. artikel 32, der er til rådighed i den medlemsstat, hvor organisationen søger om registrering.
3. Organisationer med et certificeret miljøledelsessystem, der anerkendes i henhold til artikel 45, stk. 4, er ikke forpligtet til at udføre de dele, der er blevet anerkendt som værende ækvivalente med denne forordning.
4. Organisationerne forelægger materielle beviser og dokumentation for, at alle de lovbestemte miljøkrav, der er gældende, er overholdt.

▼B

Organisationerne kan anmode om oplysninger fra den eller de kompetente tilsynsmyndigheder, jf. artikel 32, eller fra miljøverifikatoren.

Organisationer uden for Fællesskabet skal også henvide til den tilsvarende miljølovgivning, der gælder for lignende organisationer i de medlemsstater, hvor organisationen agter at anmode om registrering.

Hvis der findes sektorreferencedokumenter, som omhandlet i artikel 46, for den pågældende sektor, gennemføres vurderingen af organisationens miljøpræstationer med henvisning til det relevante dokument.

5. Den indledende miljøkortlægning, miljøledelsessystemet, revisionsproceduren og gennemførelsen heraf verificeres af en miljøverifikator, der er akkrediteret eller har licens, og miljøredegørelsen valideres af den pågældende verifikator.

*Artikel 5***Ansøgning om registrering**

1. Alle organisationer, som opfylder kravene i artikel 4, kan søge om registrering.
2. Registreringsansøgningen indgives til det i artikel 3 omhandlede registreringsorgan og skal omfatte følgende:
 - a) den validerede miljøredegørelse i elektronisk eller trykt format
 - b) den i artikel 25, stk. 9, omhandlede erklæring, underskrevet af den miljøverifikator, der har valideret miljøredegørelsen
 - c) en udfyldt formular, som mindst skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag VI
 - d) bevis for betaling af eventuelle gebyrer.
3. Ansøgningen affattes på (et af) de officielle sprog i den medlemsstat, hvor organisationen søger om registrering.

KAPITEL III

REGISTREREDE ORGANISATIONERS FORPLIGTELSER*Artikel 6***Fornyelse af EMAS-registrering**

1. En registreret organisation skal mindst hvert tredje år:
 - a) få foretaget en verifikation af det samlede miljøledelsessystem og -revisionsprogram og gennemførelsen heraf
 - b) udarbejde miljøredegørelsen i overensstemmelse med kravene i bilag IV og få den valideret af en miljøverifikator

▼B

- c) fremsende den validerede miljøredegørelse til registreringsorganet
- d) fremsende en udfyldt formular til registreringsorganet, som mindst skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag VI
- e) betale et eventuelt gebyr til registreringsorganet for fornyelsen af registreringen.

2. Med forbehold af stk. 1 skal en registreret organisation i de mellemliggende år:

- a) i overensstemmelse med revisionsprogrammet gennemføre en intern revision af organisationens miljøpræstationer og overholdelse af gældende lovbestemte miljøkrav i overensstemmelse med bilag III
- b) udarbejde en ajourført miljøredegørelse i overensstemmelse med kravene i bilag IV og få den valideret af en miljøverifikator
- c) fremsende den validerede ajourførte miljøredegørelse til registreringsorganet
- d) fremsende en udfyldt formular til registreringsorganet, som mindst skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag VI
- e) betale et eventuelt gebyr til registreringsorganet for opretholdelsen af registreringen.

3. Registrerede organisationer offentliggør deres miljøredegørelse og deres ajourførte miljøredegørelse senest én måned efter registreringen eller én måned efter at fornyelsen af registreringen er foretaget.

Registrerede organisationer kan opfylde dette krav ved at give adgang til deres miljøredegørelse og deres ajourførte miljøredegørelse efter anmodning eller ved at oprette forbindelser til internetsider, hvorfra der er adgang til disse redegørelser.

Registrerede organisationer præciserer i formularen i bilag VI, på hvilken måde de gør de relevante oplysninger offentligt tilgængelige.

*Artikel 7***Fritagelse for små organisationer**

1. Registreringsorganerne forlænger efter anmodning fra små organisationer den i artikel 6, stk. 1, omhandlede periode på tre år til op til fire år og/eller den i artikel 6, stk. 2, omhandlede periode på ét år til op til to år, hvis miljøverifikatoren, der har foretaget verifikation af organisationen, bekræfter, at følgende betingelser er opfyldt:

- a) der er ikke nogen betydelig miljörisiko
- b) organisationen har ikke planlagt nogen væsentlige ændringer som defineret i artikel 8, og

▼B

- c) der er ikke nogen væsentlige lokale miljøproblemer, som organisationen bidrager til.

Organisationen kan anvende formularen i bilag VI til at indgive den i første afsnit omhandlede anmodning.

2. Registreringsorganet skal afslå anmodningen, hvis betingelserne i stk. 1 ikke er opfyldt. Det giver organisationen en begrundelse for afslaget.

3. Organisationer, som fritages i op til to år fra den årlige validering, jf. stk. 1, sender den ikkevaliderede ajourførte miljøredegørelse til registreringsorganet i hvert af de år, hvor de er fritaget fra at have en valideret ajourført miljøredegørelse.

*Artikel 8***Væsentlige ændringer**

1. Hvis en registreret organisation planlægger at foretage væsentlige ændringer, gennemføres en miljøkortlægning af ændringerne, herunder af miljøforhold og -påvirkninger.

2. Efter miljøkortlægningen af ændringerne ajourfører organisationen den indledende miljøkortlægning, ændrer miljøpolitikken, miljøprogrammet og miljøledelsessystemet og reviderer og ajourfører miljøredegørelsen i overensstemmelse hermed.

3. Samtlige dokumenter, der ændres og ajourføres i medfør af stk. 2, verificeres og valideres inden for seks måneder.

4. Efter validering meddeler organisationen ændringerne til registreringsorganet ved hjælp af formularen i bilag VI og offentliggør dem.

*Artikel 9***Intern miljørevision**

1. En registreret organisation fastlægger et miljørevisionsprogram, som sikrer, at der i løbet af en periode på højst tre år eller fire år, for så vidt fritagelsen i artikel 7 finder anvendelse, sker en intern miljørevision af alle organisationens aktiviteter i overensstemmelse med kravene i bilag III.

2. Revisionen gennemføres af miljørevisorer, som hver især eller kollektivt har den fornødne faglige kompetence til at påtage sig opgaverne, og som er tilstrækkeligt uafhængige af de aktiviteter, som de skal revidere, til at foretage en objektiv bedømmelse.

3. Organisationens miljørevisionsprogram skal fastsætte målene for hver enkelt revision eller revisionscyklus, herunder hvor hyppigt hver enkelt aktivitet skal revideres.

4. Miljørevisorerne udarbejder en skriftlig revisionsrapport ved afslutningen af hver revision eller revisionscyklus.

▼B

5. Miljørevisoren meddeler organisationen resultaterne og konklusionerne af miljørevisionen.
6. Efter revisionsprocessen udarbejder og gennemfører organisationen en passende handlingsplan.
7. Organisationen indfører egnede mekanismer til at sikre, at der bliver fulgt op på revisionens resultater.

*Artikel 10***Brug af EMAS-logoet**

1. EMAS-logoet, der er vist i bilag V, må kun bruges af registrerede organisationer og kun så længe, deres registrering er gyldig, jf. dog artikel 35, stk. 2.

Organisationens registreringsnummer skal altid være anført i logoet.

2. EMAS-logoet bruges kun i overensstemmelse med de tekniske krav, der er fastsat i bilag V.

3. Hvis en organisation i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, vælger ikke at inkludere alle sine anlægsområder i en samlet registrering, sørger den i forbindelse med kommunikation med offentligheden og ved brugen af EMAS-logoet for, at det klart fremgår, hvilke anlægsområder der er omfattet af registreringen.

4. EMAS-logoet må ikke bruges

a) på produkter eller disses emballage, eller

b) i forbindelse med sammenligninger med andre aktiviteter og tjenesteydelser eller på en måde, der fører til misforståelser i forhold til miljømærkning af produkter.

5. Alle miljøoplysninger, der offentliggøres af en registreret organisation, kan forsynes med EMAS-logoet, forudsat at der i sådanne oplysninger henvises til organisationens seneste miljøredegørelse eller ajourførte miljøredegørelse, som de er hentet fra, og forudsat at en miljøverifikator har valideret, at oplysningerne er:

a) korrekte

b) dokumenterede og verificerbare

c) relevante og anvendt i en passende sammenhæng

d) repræsentative for organisationens miljøpræstationer som helhed

e) vanskelige at misforstå, og

f) væsentlige i forhold til den samlede miljøvirkning.

KAPITEL IV

REGLER, DER GÆLDER FOR REGISTRERINGSORGANER

*Artikel 11***Registreringsorganers udpegning og rolle**

1. Medlemsstaterne udpeger registreringsorganer, som er ansvarlige for registrering af organisationer, der er hjemmehørende i Fællesskabet, i overensstemmelse med denne forordning.

Medlemsstaterne kan fastsætte, at de registreringsorganer, de udpeger, foretager og er ansvarlige for registrering af organisationer fra tredje-lande i overensstemmelse med denne forordning.

Registreringsorganerne er ansvarlige for organisationernes optagelse og bibeholdelse i registret samt for suspension og ophævelse.

2. Der kan være tale om registreringsorganer på nationalt, regionalt eller lokalt niveau.

3. Registreringsorganerne skal være sammensat således, at deres uafhængighed og upartiskhed garanteres.

4. Registreringsorganerne skal have passende ressourcer, både i form af økonomiske midler og personale, til at kunne varetage deres opgaver på forsvarlig vis.

5. Registreringsorganerne anvender denne forordning på en ensartet måde og deltager i regelmæssige gensidige evalueringer, jf. artikel 17.

*Artikel 12***Forpligtelser i forbindelse med registreringsprocessen**

1. Registreringsorganerne fastlægger procedurer for registreringen af organisationer. De fastsætter navnlig regler for:

- a) behandling af henvendelser fra interesseparter, herunder akkrediterings- og licensudstedelsesorganer og kompetente tilsynsmyndigheder samt organisationernes repræsentative organer, vedrørende ansøgende eller registrerede organisationer
- b) behandling af afslag på eller ophævelse eller suspension af organisationers registrering
- c) behandling af appel- og klagesager i forbindelse med deres afgørelser.

2. Registreringsorganerne opretter og fører et register over organisationer, der er registreret i deres medlemsstat, herunder oplysningerne om, hvordan organisationernes miljøreddegørelse eller ajourførte miljøreddegørelser kan rekvireres, og de ajourfører registeret månedligt i tilfælde af ændringer.

Registeret skal være offentligt tilgængeligt på et websted.

▼B

3. Registreringsorganerne meddeler hver måned, direkte eller via de nationale myndigheder, som de pågældende medlemsstater har udpeget, Kommissionen ændringerne i det i stk. 2 omhandlede register.

*Artikel 13***Registrering af organisationer**

1. Registreringsorganerne behandler organisationers registreringsansøgninger i overensstemmelse med procedureerne herfor.

2. Når en organisation indgiver en ansøgning, registrerer registreringsorganet organisationen og tildeler den et registreringsnummer, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

- a) registreringsorganet har modtaget en registreringsansøgning, som omfatter alle de dokumenter, der er omhandlet i artikel 5, stk. 2, litra a)-d)
- b) registreringsorganet har kontrolleret, at verifikation og validering er udført i overensstemmelse med artikel 25, 26 og 27
- c) registreringsorganet finder det på grundlag af de modtagne materielle beviser, f.eks. en skriftlig rapport fra den kompetente tilsynsmyndighed, godtgjort, at der ikke foreligger dokumentation for, at gældende lovbestemte miljøkrav er blevet overtrådt
- d) der er ikke nogen relevante klager fra interesseparter, eller der er fundet en positiv løsning på klager
- e) registreringsorganet finder det på grundlag af de modtagne beviser godtgjort, at organisationen opfylder alle kravene i denne forordning, og
- f) registreringsorganet har modtaget et eventuelt registreringsgebyr.

3. Registreringsorganet meddeler organisationen, at den er blevet registreret, og sender dens registreringsnummer og EMAS-logoet til organisationen.

4. Hvis et registreringsorgan konkluderer, at en organisation ikke opfylder kravene i stk. 2, afslår det at registrere den pågældende organisation og sender organisationen en begrundelse herfor.

5. Hvis et registreringsorgan modtager en skriftlig tilsynsrapport fra akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet, hvoraf det fremgår, at miljøverifikatorens aktiviteter ikke har været udført tilstrækkeligt godt til at sikre, at ansøgerorganisationen opfylder denne forordnings krav, afslår registreringsorganet at registrere organisationen. Registreringsorganet opfordrer organisationen til at indgive en ny registreringsansøgning.

6. Registreringsorganet konsulterer de berørte parter, herunder organisationen, for at fremskaffe de nødvendige beviser med henblik på at træffe en beslutning om at afslå en organisations registrering.

▼B*Artikel 14***Fornyelse af organisationens registrering**

1. Et registreringsorgan fornyer en organisations registrering, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:
 - a) registreringsorganet har modtaget en valideret miljøredegørelse som omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra c), en valideret ajourført miljøredegørelse som omhandlet i artikel 6, stk. 2, litra c), eller en ikkevalideret miljøredegørelse som omhandlet i artikel 7, stk. 3
 - b) registreringsorganet har modtaget en udfyldt formular, som mindst skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag VI, som omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra d), og artikel 6, stk. 2, litra d)
 - c) registreringsorganet har ikke dokumentation for, at verifikation og validering ikke er udført i overensstemmelse med artikel 25, 26 og 27
 - d) registreringsorganet har ikke dokumentation for, at organisationen ikke overholder de gældende lovbestemte miljøkrav
 - e) der er ikke nogen relevante klager fra interesseparter, eller klagerne er blevet løst på en positiv måde
 - f) registreringsorganet finder det på grundlag af de modtagne beviser godtgjort, at organisationen opfylder alle kravene i denne forordning, og
 - g) registreringsorganet har modtaget et eventuelt registreringsgebyr for fornyelse af registreringen.
2. Registreringsorganet meddeler organisationen, at dens registrering er blevet fornyet.

*Artikel 15***Suspension eller ophævelse af organisationers registrering**

1. Hvis et registreringsorgan har en formodning om, at en registreret organisation ikke overholder denne forordning, giver det organisationen lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger hertil. Er organisationens svar ikke tilfredsstillende, ophæves eller suspenderes dens registrering.
2. Hvis et registreringsorgan modtager en skriftlig tilsynsrapport fra akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet, hvoraf det fremgår, at miljøverifikatorens aktiviteter ikke har været udført tilstrækkeligt godt til at sikre, at den registrerede organisation opfylder denne forordnings krav, suspenderes registreringen.
3. En registreret organisations registrering suspenderes eller ophæves, alt efter omstændighederne, hvis organisationen ikke inden for to måneder efter registreringsorganets anmodning herom fremsender følgende materiale:
 - a) den validerede miljøredegørelse, en ajourført miljøredegørelse eller den i artikel 25, stk. 9, omhandlede erklæring

▼B

- b) en udfyldt formular, som mindst indeholder de oplysninger, der er anført i bilag VI.
4. Hvis et registreringsorgan gennem en skriftlig rapport af den kompetente tilsynsmyndighed oplyses om, at en organisation tilside-sætter gældende lovbestemte miljøkrav, suspenderer eller ophæver det organisationens registrering, alt efter omstændighederne.
5. Hvis et registreringsorgan beslutter at suspendere eller ophæve en registrering, tager det mindst følgende i betragtning:
- a) miljøvirkningerne af organisationens manglende overholdelse af kravene i denne forordning
- b) forudsigeligheden af organisationens manglende overholdelse af kravene i denne forordning eller af de omstændigheder, der førte hertil
- c) tidligere tilfælde, hvor organisationen ikke har overholdt kravene i denne forordning, og
- d) de særlige forhold, der gør sig gældende for organisationen.
6. Registreringsorganet konsulterer de berørte parter, herunder organisationen, for at fremskaffe de nødvendige beviser med henblik på at træffe en beslutning om at suspendere eller ophæve organisationens registrering.
7. Hvis registreringsorganet på anden måde end ved hjælp af en skriftlig tilsynsrapport fra akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet modtager beviser for, at miljøverifikatorens aktiviteter ikke er udført tilstrækkeligt godt til at sikre, at organisationen opfylder kravene i denne forordning, konsulterer registreringsorganet det akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan, som fører tilsyn med miljøverifikatoren.
8. Registreringsorganet begrunder eventuelle foranstaltninger.
9. Registreringsorganet videregiver passende oplysninger til organisationen om konsultationerne med de berørte parter.
10. En suspension af en organisations registrering ophæves, når registreringsorganet har modtaget tilfredsstillende oplysninger om, at organisationen opfylder denne forordnings krav.

*Artikel 16***Forummet af registreringsorganer**

1. Registreringsorganerne nedsætter et forum af registreringsorganer fra alle medlemsstater, i det følgende benævnt »forummet af registreringsorganer«, og dette forum mødes mindst én gang om året, med deltagelse af en repræsentant for Kommissionen.

Forummet af registreringsorganer vedtager selv sin forretningsorden.

2. Forummet af registreringsorganer har deltagelse af registreringsorganer fra hver medlemsstat. Hvis der er oprettet flere registreringsorganer i en medlemsstat, træffes der passende foranstaltninger til at sikre, at de alle informeres om forummet af registreringsorganers aktiviteter.

▼B

3. Forummet af registreringsorganer udarbejder retningslinjer, som sikrer ensartethed i procedurene for registrering af organisationer i medfør af denne forordning, herunder fornyelse af registrering og suspension og ophævelse af organisationers registrering, såvel inden for og uden for Fællesskabet.

Forummet af registreringsorganer sender disse retningslinjer og dokumenter vedrørende den gensidige evaluering til Kommissionen.

4. Et forslag til retningslinje vedrørende de harmoniseringsprocedurer, der er godkendt af forummet af registreringsorganer, forelægges, hvis relevant, af Kommissionen til vedtagelse efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 49, stk. 3.

Dokumenterne offentliggøres.

*Artikel 17***Registreringsorganernes gensidige evaluering**

1. Forummet af registreringsorganer organiserer en gensidig evaluering for at vurdere, om hvert registreringsorgans registreringssystem er i overensstemmelse med denne forordning, og for at udvikle en harmoniseret tilgang til anvendelsen af reglerne for registrering.

2. Den gensidige evaluering foretages med regelmæssige mellemrum og mindst hvert fjerde år, og skal omfatte en vurdering af reglerne og procedurene i artikel 12, 13 og 15. Alle registreringsorganer skal deltage i den gensidige evaluering.

3. Kommissionen fastsætter procedurer for den gensidige evaluering, herunder passende procedurer for appel af afgørelser, der træffes som følge af den gensidige evaluering.

Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 49, stk. 3.

4. De i stk. 3 omtalte procedurer fastlægges, inden den første gensidige evaluering finder sted.

5. Forummet af registreringsorganer sender regelmæssigt Kommissionen og det i henhold til artikel 49, stk. 1, nedsatte udvalg en rapport om den gensidige evaluering

Rapporten offentliggøres efter godkendelse fra forummet af registreringsorganer og udvalget, som er omhandlet i første afsnit.

KAPITEL V

MILJØVERIFIKATORER*Artikel 18***Miljøverifikatorers opgaver**

1. Miljøverifikatorer vurderer, om en organisations miljøkortlægning, miljøpolitik, miljøledelsessystem og miljørevisionsprocedurer samt gennemførelsen heraf opfylder denne forordnings krav.

▼B

2. Miljøverifikatorer kontrollerer:
 - a) organisationens overholdelse af alle kravene i denne forordning for så vidt angår den indledende miljøkortlægning, miljøledelsessystemet, miljørevisionen og dens resultater og miljøredegørelsen eller den ajourførte miljøredegørelse
 - b) organisationens overholdelse af gældende lovbestemte miljøkrav på fællesskabsniveau, nationalt, regionalt og lokalt niveau
 - c) organisationens løbende forbedring af miljøpræstationerne og
 - d) pålideligheden, troværdigheden og korrektheden af dataene og oplysningerne i følgende dokumenter:
 - i) miljøredegørelsen
 - ii) den ajourførte miljøredegørelse
 - iii) miljøoplysninger, der skal valideres.
3. Miljøverifikatorer skal navnlig verificere hensigtsmæssigheden af den indledende miljøkortlægning, miljørevisionen eller andre af organisationens procedurer, uden dog at udføre unødigt dobbeltarbejde.
4. Miljøverifikatorer skal verificere, om resultaterne af den interne miljørevision er pålidelige. De anvender om nødvendigt stikprøvekontrol.
5. På tidspunktet for verifikation i forbindelse med en organisations forberedelse af registrering kontrollerer miljøverifikatoren navnlig, at organisationen opfylder mindst følgende krav:
 - a) organisationen har indført et fuldt funktionsdygtigt miljøledelsessystem, der er i overensstemmelse med bilag II
 - b) organisationen har udarbejdet et fuldstændigt miljørevisionsprogram, som allerede er påbegyndt i overensstemmelse med bilag III, således at i hvert fald de største miljøvirkninger er dækket
 - c) ledelsens evaluering, jf. bilag II, del A, er afsluttet, og
 - d) organisationen har udarbejdet en miljøredegørelse i overensstemmelse med bilag IV, under hensyntagen til referencedokumenter, hvor sådanne forelå.
6. I forbindelse med verifikation med henblik på fornyelse af registreringen, jf. artikel 6, stk. 1, kontrollerer miljøverifikatoren navnlig, at organisationen opfylder følgende krav:
 - a) organisationen har indført et fuldt funktionsdygtigt miljøledelsessystem, der er i overensstemmelse med bilag II
 - b) organisationen har udarbejdet et fuldt funktionsdygtigt miljørevisionsprogram, hvoraf mindst én revisionscyklus er afsluttet i overensstemmelse med bilag III

▼B

- c) organisationen har afsluttet ledelsens evaluering, og
 - d) organisationen har udarbejdet en miljøredegørelse i overensstemmelse med bilag IV, under hensyntagen til referencedokumenter, hvor sådanne forelå.
7. I forbindelse med verifikation med henblik på fornyelse af registreringen, jf. artikel 6, stk. 2, kontrollerer miljøverifikatoren navnlig, at organisationen opfylder følgende krav:
- a) organisationen har foretaget en intern revision af miljøpræstationerne og overholdelsen af gældende lovbestemte miljøkrav i overensstemmelse med bilag III
 - b) organisationen påviser, at den stadig overholder gældende lovbestemte miljøkrav, og at der sker en løbende forbedring af dens miljøpræstationer, og
 - c) organisationen har udarbejdet en ajourført miljøredegørelse i overensstemmelse med bilag IV og under hensyntagen til eventuelle referencedokumenter.

*Artikel 19***Verifikationshyppighed**

1. Miljøverifikatoren udformer i samråd med organisationen et program, som sikrer, at der foretages en verifikation af alle elementer, der kræves i forbindelse med registrering og fornyelse af en registrering, jf. artikel 4, 5 og 6.

2. Miljøverifikatoren validerer med mellemrum på højst 12 måneder eventuelle ajourførte oplysninger i miljøredegørelsen eller den ajourførte miljøredegørelse.

I givet fald finder fritagelsen i artikel 7 anvendelse.

*Artikel 20***Krav til miljøverifikatorer**

1. For at blive akkrediteret eller få udstedt en licens i overensstemmelse med denne forordning skal en potentiel miljøverifikator indgive en anmodning herom til det akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan, som miljøverifikatoren ønsker akkreditering eller licens fra.

Anmodningen skal anføre det ønskede akkrediterings- eller licensomfang, hvorved der henvises til nomenklaturen for økonomiske aktiviteter i forordning (EF) nr. 1893/2006 ⁽¹⁾.

2. Miljøverifikatoren forelægger akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet passende dokumentation for sin kompetence, herunder viden, relevant erfaring og teknisk kunnen, der er relevant for det ønskede akkrediterings- eller licensomfang, inden for følgende områder:

- a) denne forordning
- b) miljøledelsessystemers funktion i almindelighed

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1893/2006 af 20. december 2006 om oprettelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter NACE rev. 2 (EUT L 393 af 30.12.2006, s. 1).

▼B

- c) relevante sektorreferencedokumenter udsendt af Kommissionen i medfør af artikel 46 til anvendelse i forbindelse med denne forordning
- d) de lovbestemte og administrative krav i forbindelse med den aktivitet, der er genstand for verifikation og validering
- e) miljøforhold og miljøvirkninger, herunder miljødimensionen i en bæredygtig udvikling
- f) de miljørelaterede tekniske aspekter ved den aktivitet, der er genstand for verifikation og validering
- g) den generelle funktionsmåde for den aktivitet, der er genstand for verifikation og validering med henblik på at kunne vurdere, om miljøledelsessystemet er hensigtsmæssigt set i forhold til vekselvirkningen mellem organisationen, dens produkter, tjenester og aktiviteter og miljøet, herunder mindst følgende:
 - i) teknologier, der anvendes af organisationen
 - ii) terminologi og værktøjer, der bruges i forbindelse med aktiviteterne
 - iii) operationelle aktiviteter og kendetegnene ved deres vekselvirkning med miljøet
 - iv) metoder til evaluering af væsentlige miljøforhold
 - v) teknologier til kontrol med og begrænsning af forurening
- h) miljørevisionskrav og -metoder, herunder evnen til at gennemføre effektive verifikationsrevisioner af et miljøledelsessystem, identificere egnede revisionsresultater og -konklusioner og udarbejde og præsentere revisionsrapporter mundtligt eller skriftligt, så der er en klar dokumentation for verifikationsrevisionen
- i) revision af miljøoplysninger, miljøredegørelsen og den ajourførte miljøredegørelse for så vidt angår dataforvaltning, -lagring og -håndtering, præsentation af data i skriftlig og grafisk form med henblik på evaluering af potentielle datafejl og brugen af antagelser og skøn
- j) miljøaspektet af produkter og tjenester, herunder miljøforhold og miljøpræstationer under og efter brug, og dataintegritet for de data, der anvendes til at træffe miljøbeslutninger.

3. Miljøverifikatoren skal påvise en løbende videreudvikling af dennes faglige kompetencer inden for de i stk. 2 omhandlede områder, og være rede til at lade akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet efterprøve dette.

4. Miljøverifikatoren skal være en ekstern tredjepart og uafhængig, især af organisationens revisor eller konsulent, upartisk og objektiv i udførelsen af sine opgaver.

▼B

5. Miljøverifikatoren skal sikre, at denne ikke er under noget kommercielt, finansielt eller andet pres, som kan påvirke dens afgørelser eller tilliden til dens uafhængighed og integritet i forbindelse med verifikationsaktiviteterne. Miljøverifikatoren skal sørge for at overholde alle gældende regler herfor.

6. Miljøverifikatoren skal anvende dokumenterede metoder og procedurer, herunder kvalitetskontrolmekanismer og fortrolighedsbestemmelser, i forbindelse med verifikations- og valideringskravene i denne forordning.

7. Er miljøverifikatoren en organisation, skal denne have en organisationsplan, som omfatter organisationens strukturer og ansvarsfordeling og en erklæring om retlig status, ejendomsforhold og finansieringskilder.

Organisationsplanen skal stilles til rådighed efter anmodning.

8. Det sikres gennem den vurdering, der foretages forud for akkrediteringen eller licensudstedelsen, og gennem akkrediterings- eller licensudstedelsesorganets tilsyn, at disse krav er opfyldt.

*Artikel 21***Yderligere krav til miljøverifikatorer, som er fysiske personer, og som på egen hånd udfører verifikation og validering**

Fysiske personer, der fungerer som miljøverifikatorer og på egen hånd udfører verifikation og validering, skal ud over at opfylde kravene i artikel 20 være i besiddelse af:

- a) al den nødvendige faglige kompetence til at udføre verifikation og validering inden for de områder, der er omfattet af deres licens
- b) en licens af et omfang, der svarer til deres personlige faglige kompetence.

*Artikel 22***Yderligere krav til miljøverifikatorer, der arbejder i tredjelande**

1. Hvis en miljøverifikator agter at udføre verifikations- og valideringsaktiviteter i tredjelande, søger denne om akkreditering eller licens for bestemte tredjelande.

2. For at opnå en akkreditering eller en licens for et tredjeland skal miljøverifikatoren ud over at opfylde kravene i artikel 20 og 21 være i besiddelse af:

- a) kendskab til og forståelse af de lovbestemte og administrative miljøkrav, der gælder i det tredjeland, som der søges om akkreditering eller licens for
- b) kendskab til og forståelse af det officielle sprog i det tredjeland, som der søges om akkreditering eller licens for.

▼B

3. Kravene i stk. 2 anses for opfyldt, hvis miljøverifikatoren dokumenterer et kontraktforhold mellem denne og en kvalificeret person eller organisation, som opfylder kravene.

Den pågældende person eller organisation skal være uafhængig af den organisation, der skal foretages verifikation for.

*Artikel 23***Tilsyn med miljøverifikatorer**

1. Tilsyn med verifikations- og valideringsaktiviteter, der udføres af miljøverifikatorer i:

- a) den medlemsstat, hvor de er akkrediteret eller har licens, udføres af det akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan, som har meddelt akkrediteringen eller licensen
- b) et tredjeland, udføres af det akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan, som har meddelt miljøverifikatoren akkreditering eller licens for disse aktiviteter
- c) en anden medlemsstat end den, hvor de er akkrediteret eller har fået udstedt licens, udføres af akkrediterings- eller licensorganet i den medlemsstat, hvor verifikationen finder sted.

2. Mindst fire uger forud for hver verifikation i en medlemsstat meddeler miljøverifikatoren sine akkrediterings- eller licensoplysninger og tid og sted for verifikationen til det akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan, der er ansvarlig for tilsynet med den pågældende miljøverifikator.

3. Miljøverifikatoren skal straks underrette akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet om enhver ændring, der berører akkrediteringen eller licensudstedelsen eller disses omfang.

4. Akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet skal med regelmæssige mellemrum, som ikke må overstige 24 måneder, træffe foranstaltninger til at sikre, at miljøverifikatoren stadig opfylder akkrediterings- eller licenskravene, og kontrollere kvaliteten af de foretagne verifikationer og valideringer.

5. Tilsyn kan udføres som en kontorrevision, et tilsynsbesøg i organisationerne, spørgeskemaer, en gennemgang af miljøredegørelser eller ajourførte miljøredegørelser, som er valideret af miljøverifikatorerne, og gennemgang af verifikationsrapporter.

Tilsynet skal stå i et rimeligt forhold til miljøverifikators aktiviteter.

6. Organisationerne skal give akkrediterings- eller licensudstedelsesorganerne mulighed for at føre tilsyn med miljøverifikatoren under verifikations- og valideringsprocessen.

7. Akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet må ikke træffe afgørelse om ophævelse eller suspension af en akkreditering eller en licens eller om begrænsning af disses omfang, uden at miljøverifikatoren har haft mulighed for at udtale sig.

▼B

8. Hvis det tilsynsførende akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan mener, at kvaliteten af miljøverifikatorens arbejde ikke opfylder kravene i denne forordning, sendes en skriftlig tilsynsrapport til den pågældende miljøverifikator og til det registreringsorgan, hvor den berørte organisation ansøger om registrering eller er registreret.

Løses tvisten ikke, sendes tilsynsrapporten til den i artikel 30 omhandlede forum af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer.

*Artikel 24***Yderligere krav til tilsyn med miljøverifikatorer, der arbejder i en anden medlemsstat end den, hvor de er akkrediteret eller har licens**

1. En miljøverifikator, der er akkrediteret eller har licens i en given medlemsstat, skal, senest fire uger inden denne udfører verifikations- eller valideringsaktiviteter i en anden medlemsstat, til akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet i denne anden medlemsstat fremsende følgende:

- a) akkrediterings- eller licensoplysninger, oplysninger om faglige kompetencer, navnlig kendskab til gældende lovbestemte miljøkrav og det officielle sprog i den anden medlemsstat, og, i givet fald, verifikatorholdets sammensætning
- b) tid og sted for verifikation og validering
- c) organisationens adresse og kontaktoplysninger.

En sådan anmeldelse skal indgives forud for hver verifikations- og valideringsaktivitet.

2. Akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet kan anmode om yderligere oplysninger for at afklare miljøverifikatorens kendskab til gældende lovbestemte miljøkrav.

3. Akkrediterings eller licensudstedelsesorganet kan kun stille andre end de i stk. 1 omhandlede krav, hvis disse andre krav ikke begrænser miljøverifikatorens ret til at udøve sin virksomhed i en anden medlemsstat end den, hvor akkrediteringen eller licensen blev meddelt.

4. Akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet må ikke udnytte den i stk. 1 omhandlede procedure til at forsinke miljøverifikatorens ankomst. Kan akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet ikke udføre sine opgaver i henhold til stk. 2 og 3 før det tidspunkt for verifikation og validering, som miljøverifikatoren har meddelt i overensstemmelse med stk. 1, litra b), skal det give miljøverifikatoren en begrundelse herfor.

5. Akkrediterings- og licensudstedelsesorganer må ikke opkræve diskriminerende gebyrer for anmeldelse og tilsyn.

▼B

6. Hvis det tilsynsførende akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan mener, at kvaliteten af miljøverifikatorens arbejde ikke opfylder kravene i denne forordning, sendes en skriftlig tilsynsrapport til den pågældende miljøverifikator, til det akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan, som har meddelt akkrediteringen eller licensen, og til det registreringsorgan, hvor den berørte organisation ansøger om registrering eller er registreret. Løses tvisten ikke, sendes tilsynsrapporten til den i artikel 30 omhandlede forsamling af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer.

*Artikel 25***Betingelser for udførelse af verifikation og validering**

1. Miljøverifikatoren udøver sine aktiviteter inden for rammerne af akkrediteringens eller licensens omfang og på grundlag af en skriftlig aftale med organisationen.

Aftalen skal:

- a) omfatte en angivelse af aktiviteternes omfang
 - b) omfatte vilkår, som skal gøre miljøverifikatoren i stand til at udøve sine aktiviteter på en uafhængig og professionel måde, og
 - c) forpligte organisationen til det nødvendige samarbejde.
2. Miljøverifikatoren sikrer, at organisationens forskellige driftsenheder er klart afgrænset og svarer til den faktiske opdeling af aktiviteterne.

Miljøredegørelsen skal klart angive, for hvilke af organisationens forskellige dele der skal udføres verifikation eller validering.

3. Miljøverifikatoren gennemfører en vurdering af de elementer, der er anført i artikel 18.

4. Som en del af verifikations- og valideringsaktiviteterne kontrollerer miljøverifikatoren dokumentation, besøger organisationen, gennemfører stikprøvekontrol og gennemfører samtaler med medarbejderne.

5. Før miljøverifikatorens besøg fremsender organisationen grundlæggende oplysninger om organisationen og dens aktiviteter, miljøpolitikken og miljøprogrammet, en beskrivelse af det benyttede miljøledelsessystem i organisationen, oplysninger fra miljøkortlægningen eller miljørevisionen, rapporten om denne kortlægning eller revision og om eventuelle efterfølgende korrigerende foranstaltninger samt udkastet til miljøredegørelsen eller den ajourførte miljøredegørelse.

6. Miljøverifikatoren udarbejder en skriftlig rapport til organisationen om resultaterne af verifikationen, som:

- a) beskriver alle spørgsmål af betydning for miljøverifikatorens arbejde

▼B

- b) beskriver overholdelsen af alle denne forordnings bestemmelser og omfatter dokumentation for resultater og konklusioner.
- c) omfatter en sammenligning af de opnåede resultater og mål med tidligere miljøredegørelser og vurderingen af organisationens miljøpræstationer og vurderingen af organisationens løbende forbedring af miljøpræstationerne.
- d) påpeger eventuelle tekniske mangler i miljøkortlægningen, miljørevisionen, miljøledelsessystemet eller andre relevante processer.

7. Ved overtrædelse af bestemmelserne i denne forordning skal rapporten desuden

- a) anføre resultater og konklusioner om organisationens manglende overholdelse og de beviser, som disse resultater og konklusioner bygger på
- b) påpege punkter i udkastet til miljøredegørelsen eller den ajourførte miljøredegørelse, som anfægtes, og angive ændringer eller tilføjelser, der bør foretages i miljøredegørelsen eller den ajourførte miljøredegørelse.

8. Efter verifikationen foretager miljøverifikatoren en validering af organisationens miljøredegørelse eller ajourførte miljøredegørelse og bekræfter, at den overholder bestemmelserne i denne forordning, forudsat at verifikationens og valideringens resultater bekræfter, at

- a) oplysninger og data i organisationens miljøredegørelse eller ajourførte miljøredegørelse er pålidelige, troværdige, korrekte og opfylder kravene i denne forordning og
- b) der ikke er grund til at tro, at organisationen ikke opfylder alle gældende lovbestemte miljøkrav.

9. Efter validering udsteder miljøverifikatoren en underskrevet erklæring, jf. bilag VII, som erklærer, at verifikationen og valideringen er udført i overensstemmelse med denne forordning.

10. Miljøverifikatorer, som er akkrediteret i en given medlemsstat, må gennemføre verifikations- og valideringsaktiviteter i enhver anden medlemsstat i overensstemmelse med kravene i denne forordning.

Det er akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet i den medlemsstat, hvor aktiviteterne udføres, der fører tilsyn med verifikationen eller valideringen. Når aktiviteterne påbegyndes, underrettes dette akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan i overensstemmelse med fristen i artikel 24, stk. 1.

*Artikel 26***Verifikation og validering af små organisationer**

1. I forbindelse med verifikations- og valideringsaktiviteter tager miljøverifikatoren hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for små organisationer, herunder:

- a) korte rapporteringsveje
- b) personale, som varetager flere funktioner

▼B

- c) uddannelse på jobbet
 - d) evnen til hurtigt at omstille sig og
 - e) begrænset dokumentation af procedurer.
2. Miljøverifikatoren gennemfører verifikationen og valideringen på en sådan måde, at små organisationer ikke pålægges unødige byrder.
 3. Miljøverifikatoren tager hensyn til objektive beviser for, at et system er effektivt, herunder eksistensen af procedurer i organisationen, som står i forhold til aktiviteterens omfang og kompleksitet, arten af organisationens miljøvirkninger og personalets kompetencer.

*Artikel 27***Betingelser for verifikation og validering i tredjelande**

1. En miljøverifikator, som er akkrediteret eller har fået udstedt licens i en medlemsstat, må gennemføre verifikations- og valideringsaktiviteter for en organisation i et tredjeland i overensstemmelse med kravene i denne forordning.
2. Mindst seks uger forud for en verifikation eller validering i et tredjeland meddeler miljøverifikatoren sine akkrediterings- eller licensoplysninger og tid og sted for verifikationen eller valideringen til akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet i den medlemsstat, hvor den pågældende organisation agter at ansøge om registrering eller er registreret.
3. Det er akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet i den medlemsstat, hvor miljøverifikatoren er akkrediteret eller har fået udstedt licens, der fører tilsyn med verifikationen eller valideringen. Når aktiviteterne påbegyndes, underrettes dette akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan i overensstemmelse med fristen i stk. 2.

KAPITEL VI

AKKREDITERINGS- OG LICENSUDSTEDELSESORGANER*Artikel 28***Akkrediterings- og licensudstedelsesvirksomhed**

1. Akkrediteringsorganer, som udpeges af medlemsstaterne i henhold til artikel 4 i forordning (EF) nr. 765/2008, er ansvarlige for akkrediteringen af miljøverifikatorer og for tilsynet med de aktiviteter, der gennemføres af miljøverifikatorer i overensstemmelse med denne forordning.
2. Medlemsstaterne kan udpege et licensudstedelsesorgan i henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 765/2008, som er ansvarligt for at udstede licenser til og for føre tilsyn med miljøverifikatorer.

▼B

3. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at tillade akkreditering af eller udstedelse af licens til fysiske personer som miljøverifikatorer.

4. Akkrediterings- og licensorganet foretager en vurdering af en miljøverifikators faglige kompetence på grundlag af de krav i artikel 20, 21 og 22, der er relevante for det ønskede akkrediterings- eller licensomfang.

5. Omfanget af miljøverifikatorernes akkreditering eller licens fastlægges i overensstemmelse med den nomenklatur for økonomiske aktiviteter, som er fastsat i forordning (EF) 1893/2006. Omfanget afgrænses af miljøverifikatorens faglige kompetencer, og der skal i givet fald også tages hensyn til aktivitetens omfang og kompleksitet.

6. Akkrediterings- og licensudstedelsesorganet fastlægger passende procedurer for akkreditering eller licensudstedelse, afslag på akkreditering eller licens og suspension og ophævelse af miljøverifikatorers akkreditering samt for tilsyn med miljøverifikatorer.

Procedurerne skal omfatte mekanismer til behandling af henvendelser fra berørte parter, herunder registreringsorganer og organisationernes repræsentative organer, vedrørende miljøverifikatorer, som er akkrediteret eller har licens eller ansøger om akkreditering eller licens.

7. Afslås en ansøgning om akkreditering eller licens, informerer akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet miljøverifikatoren om årsagerne hertil.

8. Akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet opretter, reviderer og ajourfører en liste over miljøverifikatorer og disses akkrediterings- eller licensomfang i sin medlemsstat og sender hver måned, direkte eller via de nationale myndigheder, som de pågældende medlemsstater har udpeget, ændringerne i denne liste til Kommissionen og registreringsorganet i den medlemsstat, hvor akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet er placeret.

9. Akkrediterings- og licensudstedelsesorganerne udarbejder inden for rammerne af de regler og procedurer for tilsyn med aktiviteter, der er fastsat i artikel 5, stk. 3, i forordning (EF) nr. 765/2008, en tilsynsrapport, hvori de efter samråd med den berørte miljøverifikator træffer én af følgende afgørelser:

a) at miljøverifikatorens aktiviteter ikke er udført tilstrækkeligt godt til at sikre, at organisationen opfylder denne forordnings krav

b) at miljøverifikatorens verifikation og validering ikke har overholdt ét eller flere krav i denne forordning.

Rapporten sendes til registreringsorganet i den medlemsstat, hvor organisationen er registreret eller ansøger om registrering og, i givet fald, til det akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan, der har meddelt akkrediteringen eller licensen.

▼B*Artikel 29***Suspension og ophævelse af akkreditering eller licens**

1. Suspension eller ophævelse af en akkreditering eller licens forudsætter en høring af de berørte parter, herunder miljøverifikatoren, således at akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet kan etablere det nødvendige grundlag for at træffe sin afgørelse.
2. Akkrediterings- eller licensudstedelsesorganet underretter miljøverifikatoren om årsagerne til de gennemførte foranstaltninger og i givet fald om drøftelserne med den kompetente tilsynsmyndighed.
3. Alt efter arten og omfanget af forsømmelsen eller overtrædelsen af lovkrav forbliver akkrediteringen eller licensen suspenderet eller ophævet, indtil det godtgøres, at miljøverifikatoren overholder denne forordning.
4. En suspension af akkrediteringen eller licensen ophæves, hvis akkrediteringsorganet har modtaget tilfredsstillende oplysninger om, at miljøverifikatoren overholder denne forordning.

*Artikel 30***Forum af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer**

1. Der oprettes et forum bestående af alle akkrediterings- og licensudstedelsesorganer fra alle medlemsstater, i det følgende benævnt »forummet af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer«, som mødes mindst en gang årligt, med deltagelse af en repræsentant for Kommissionen.
2. Forummet af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer sikrer ensartetheden af procedurer vedrørende:
 - a) akkreditering af eller udstedelse af licens til miljøverifikatorer i henhold til denne forordning, herunder afslag på, suspension og ophævelse af akkreditering eller licens
 - b) tilsyn med aktiviteter, der udføres af akkrediterede miljøverifikatorer eller miljøverifikatorer med licens.
3. Forummet af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer udarbejder retningslinjer om spørgsmål i forbindelse med disse organers kompetenceområde.
4. Forummet af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer vedtager selv sin forretningsorden.
5. De i stk. 3 omhandlede retningslinjer og den i stk. 4 omhandlede forretningsorden sendes til Kommissionen.
6. Et forslag til retningslinjer vedrørende de harmoniseringsprocedurer, der er godkendt af forummet af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer, forelægges, hvis relevant, af Kommissionen til vedtagelse efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 49, stk. 3.

Dokumenterne offentliggøres.

▼B*Artikel 31***Akkrediterings- og licensudstedelsesorganers gensidige evaluering**

1. Den gensidige evaluering i forbindelse med akkreditering af og udstedelse af licens til miljøverifikatorer i medfør af denne forordning, som tilrettelægges i forummet af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer, skal foretages regelmæssigt og mindst hvert fjerde år og omfatte en evaluering af reglerne og procedurerne i artikel 28 og 29.

Alle akkrediterings- og licensudstedelsesorganer deltager i den gensidige evaluering.

2. Forummet af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer sender regelmæssigt Kommissionen og det i henhold til artikel 49, stk. 1, nedsatte udvalg en rapport om den gensidige evaluering.

Rapporten offentliggøres efter godkendelse af forummet af akkrediterings- og licensudstedelsesorganer og af det i første afsnit nævnte udvalg.

KAPITEL VII

REGLER, DER GÆLDER FOR MEDLEMSSTATERNE*Artikel 32***Bistand til organisationer med henblik på overholdelse af lovbestedte miljøkrav**

1. Medlemsstaterne sikrer, at organisationer får adgang til oplysninger og bistandsmuligheder i forbindelse med lovbestedte miljøkrav i den pågældende medlemsstat.

2. Bistanden skal omfatte følgende:

a) oplysninger om gældende lovbestedte miljøkrav

b) identificering af de kompetente tilsynsmyndigheder for specifikke lovbestedte miljøkrav, der er udpeget som gældende.

3. Medlemsstaterne kan overdrage de i stk. 1 og 2 omhandlede opgaver til registreringsorganerne eller et andet organ, der har den fornødne sagkundskab og tilstrækkelige ressourcer til at varetage opgaven.

4. Medlemsstaterne sikrer, at tilsynsmyndighederne i det mindste besvarer henvendelser fra små organisationer vedrørende de gældende lovbestedte miljøkrav, der ligger inden for deres kompetenceområde, og at de oplyser organisationerne om de måder, hvorpå det kan vises, hvordan organisationerne overholder de relevante lovbestedte krav.

5. Medlemsstaterne sikrer, at tilsynsmyndighederne, i tilfælde af at registrerede organisationer ikke overholder de gældende lovbestedte miljøkrav, underretter det registreringsorgan, som har registreret organisationen.

Den kompetente tilsynsmyndighed informerer registreringsorganet hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest en måned efter, at den manglende overholdelse af kravene er konstateret.

▼B*Artikel 33***Markedsføring af EMAS**

1. Medlemsstaterne fremmer sammen med registreringsorganerne, tilsynsmyndighederne og andre relevante interesseparter EMAS-ordningen under hensyntagen til de i artikel 34-38 omhandlede aktiviteter.
2. Medlemsstaterne kan til det formål udarbejde en markedsføringsstrategi, der regelmæssigt revideres.

*Artikel 34***Oplysninger**

1. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at stille oplysninger til rådighed for
 - a) offentligheden om målene for og de vigtigste elementer i EMAS
 - b) organisationer om indholdet af denne forordning.
2. Medlemsstaterne skal, hvor det er hensigtsmæssigt, anvende fagpresse, lokale blade, kampagner og alle andre passende midler til at gøre EMAS alment kendt.

Medlemsstaterne kan navnlig samarbejde med arbejdsgiver-, forbruger- og miljøorganisationer, fagforeninger, lokale institutioner og andre relevante interesseparter.

*Artikel 35***EMAS-kampagner**

1. Medlemsstaterne gennemfører EMAS-kampagner. Sådanne kampagner kan omfatte
 - a) fremme af udveksling af viden om og bedste praksis for EMAS blandt alle berørte parter
 - b) udvikling af effektive værktøjer til fremme af EMAS, der deles med organisationerne
 - c) fremme af teknisk bistand til organisationer i forbindelse med udformning og gennemførelse af deres EMAS-relaterede markedsføringsaktiviteter
 - d) tilskyndelse til partnerskaber blandt organisationer for at fremme EMAS.
2. EMAS-logoet uden registreringsnummer kan anvendes af registreringsorganer, akkrediterings- og licensudstedelsesorganer, nationale myndigheder og andre interesseparter til markedsføring og reklame i forbindelse med EMAS. I så fald må anvendelsen af EMAS-logoet, jf. bilag V, ikke give indtryk af, at brugeren er registreret, hvis dette ikke er tilfældet.

▼B*Artikel 36***Fremme af små organisationers deltagelse**

Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at fremme små organisationers deltagelse bl.a. ved:

- a) at lette adgangen til information og støttemidler, der er specielt tilpasset deres behov
- b) at sørge for, at rimelige registreringsgebyrer opmuntrer dem til at deltage
- c) at fremme tekniske hjælpeforanstaltninger.

*Artikel 37***Klynger og trinvis forberedelse**

1. Medlemsstaterne tilskynder lokale myndigheder til i samarbejde med branchesammenslutninger, handelskamre og andre berørte parter at give særlig bistand til klynger af organisationer, så de kan opfylde de i artikel 4, 5 og 6 omhandlede krav til registrering.

Hver eneste organisation i klyngen registreres særskilt.

2. Medlemsstaterne tilskynder organisationer til at indføre et miljøledelsessystem. De tilskynder navnlig til en trinvis forberedelse med henblik på EMAS-registrering.

3. De systemer, der er fastlagt i henhold til stk. 1 og 2, skal fungere med det formål at undgå unødvendige omkostninger for deltagerne, herunder især for små organisationer.

*Artikel 38***EMAS og Fællesskabets andre politikker og instrumenter**

1. Uden at dette berører fællesskabslovingen overvejer medlemsstaterne, hvordan en EMAS-registrering i overensstemmelse med denne forordning kan

- a) inddrages ved udviklingen af ny lovgivning
- b) anvendes som et værktøj i forbindelse med anvendelsen og håndhævelsen af lovgivning
- c) tages i betragtning ved offentlige indkøb.

2. Uden at det berører Fællesskabets lovgivning, herunder navnlig inden for områderne konkurrence, beskatning og statsstøtte, træffer medlemsstaterne, hvor det er hensigtsmæssigt, foranstaltninger, som gør det lettere for organisationer at blive eller forblive EMAS-registreret.

Disse foranstaltninger kan bl.a. omfatte følgende:

- a) enklere regler, således at en registreret organisation anses for at overholde visse miljøkrav, der er fastsat i andre retsakter, og som udpeges af tilsynsmyndighederne

▼B

- b) bedre regler, hvorved andre retsakter ændres, så byrderne for organisationer, der deltager i EMAS fjernes, reduceres eller forenkles med henblik på at fremme en effektiv markedsfunktion og forbedre konkurrenceevnen.

*Artikel 39***Gebyrer**

1. Medlemsstaterne kan opkræve gebyrer under hensyntagen til følgende:

- a) de omkostninger, der påløber i forbindelse med information og bistand til organisationer fra organer, som medlemsstaterne har udpeget eller etableret til det formål i henhold til artikel 32
- b) de omkostninger, der påløber i forbindelse med akkreditering af, udstedelse af licens til og tilsyn med miljøverifikatorer
- c) omkostningerne i forbindelse med registreringsorganers registrering, fornyelse, suspension og ophævelse af en registrering, og ekstraomkostningerne til forvaltning af disse processer for organisationer uden for Fællesskabet.

Disse gebyrer skal være rimelige og stå i forhold til organisationens størrelse og det arbejde, der skal udføres.

2. Medlemsstaterne sikrer, at organisationerne informeres om alle eventuelle gebyrer.

*Artikel 40***Overtrædelser**

1. Medlemsstaterne træffer de fornødne lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af denne forordning.

2. Medlemsstaterne indfører effektive bestemmelser for at hindre, at EMAS-logoet bruges i strid med denne forordning.

Der kan anvendes bestemmelser, der er indført i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked ⁽¹⁾.

*Artikel 41***Oplysninger og rapportering til Kommissionen**

1. Medlemsstaterne oplyser Kommissionen om opbygningen af og procedurene for registrerings-, akkrediterings- og licensudstedelsesorganernes virksomhed og opdaterer jævnligt disse informationer.

⁽¹⁾ EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22.

▼B

2. Hvert andet år sender medlemsstaterne ajourførte oplysninger til Kommissionen om de foranstaltninger, som de træffer i henhold til denne forordning.

I deres rapporter tager medlemsstaterne hensyn til den seneste rapport, som Kommissionen har forelagt Europa-Parlamentet og Rådet i henhold til artikel 47.

KAPITEL VIII

REGLER, DER GÆLDER FOR KOMMISSIONEN*Artikel 42***Oplysninger**

1. Kommissionen stiller oplysninger til rådighed for
 - a) offentligheden om målene for og de vigtigste elementer i EMAS
 - b) organisationer om indholdet af denne forordning.
2. Kommissionen forvalter og gør følgende offentligt tilgængeligt:
 - a) et register over miljøverifikatorer og registrerede organisationer
 - b) en database med miljøredegørelser i elektronisk format
 - c) en database med bedste praksis vedrørende EMAS, herunder bl.a. effektive værktøjer til EMAS-kampagner og eksempler på teknisk støtte til organisationer
 - d) en oversigt over fællesskabsmidler til finansiering af implementeringen af EMAS og lignende projekter og aktiviteter.

*Artikel 43***Samarbejde og koordination**

1. Kommissionen fremmer relevant samarbejde mellem medlemsstater, navnlig med henblik på at opnå en ensartet og konsekvent anvendelse af reglerne i hele Fællesskabet inden for følgende områder:
 - a) registrering af organisationer
 - b) miljøverifikatorer
 - c) oplysninger og bistand, jf. artikel 32.
2. Uden at det i øvrigt berører Fællesskabets lovgivning om offentlige indkøb, henviser Kommissionen og andre af Fællesskabets institutioner og organer i givet fald til EMAS eller andre miljøledelsessystemer, der er anerkendt i henhold til artikel 45, eller tilsvarende systemer som et præstationskrav i forbindelse med indgåelse af offentlige aftaler om bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser.

▼B*Artikel 44***Inddragelse af EMAS i andre af Fællesskabets politikker og instrumenter**

Kommissionen overvejer, hvordan en EMAS-registrering i overensstemmelse med denne forordning kan

- 1) tages i betragtning ved udarbejdelse af ny lovgivning og revision af gældende lovgivning, navnlig i form af enklere og bedre regler som beskrevet i artikel 38, stk. 2
- 2) anvendes som et værktøj i forbindelse med anvendelsen og håndhævelsen af lovgivning.

*Artikel 45***Forholdet til andre miljøledelsessystemer**

1. Medlemsstaterne kan indgive en skriftlig anmodning til Kommissionen for at få anerkendt eksisterende miljøledelsessystemer eller dele heraf, som er certificeret i overensstemmelse med passende certificeringsprocedurer, der anerkendes på nationalt eller regionalt niveau, og anses for at opfylde tilsvarende krav i denne forordning.
2. Medlemsstaterne skal i deres anmodning anføre de relevante dele af miljøledelsessystemerne og de tilsvarende krav i denne forordning.
3. Medlemsstaterne skal påvise ækvivalensen af alle relevante dele af det pågældende miljøledelsessystem med denne forordning.
4. Kommissionen anerkender efter behandling af den i stk. 1 omhandlede anmodning og i overensstemmelse med rådgivningsproceduren i artikel 49, stk. 2, de relevante dele af miljøledelsessystemerne og anerkender akkrediteringskravene eller licensudstedelseskravene til registreringsorganerne, hvis den mener, at medlemsstaten:
 - a) i sin anmodning har anført de relevante dele af miljøledelsessystemerne og de tilsvarende krav i denne forordning tilstrækkelig tydeligt
 - b) i tilstrækkelig grad har påvist ækvivalensen af alle relevante dele af det berørte miljøledelsessystem med denne forordning.
5. Kommissionen offentliggør oplysningerne om de anerkendte miljøledelsessystemer, herunder oplysninger om de tilsvarende dele af EMAS, jf. bilag I, og de anerkendte akkrediteringskrav og licensudstedelseskrav i *Den Europæiske Unions Tidende*.

▼B*Artikel 46***Udarbejdelse af referencedokumenter og vejledninger**

1. Kommissionen udarbejder efter høring af medlemsstaterne og andre interesserede parter sektorreferencedokumenter, som skal indeholde:

- a) bedste praksis for miljøledelse
- b) miljøpræstationsindikatorer for bestemte sektorer
- c) hvis det er relevant, benchmarks for højeste kvalitet og klassificeringsordninger, der kan bestemme miljøpræstationsniveauet.

Kommissionen kan også udarbejde referencedokumenter til tværsektoriel brug.

2. Kommissionen tager hensyn til eksisterende referencedokumenter og miljøpræstationsindikatorer, som er udarbejdet i overensstemmelse med andre af Fællesskabets miljøpolitikker og -instrumenter eller internationale standarder.

3. Kommissionen udarbejder inden udgangen af 2010 en arbejdsplan, der skal indeholde en vejledende liste over de sektorer, der vil blive prioriteret i forbindelse med vedtagelsen af sektorreferencedokumenter og tværsektorielle referencedokumenter.

Arbejdsplanen offentliggøres og ajourføres regelmæssigt.

4. I samarbejde med forummet af registreringsorganer udarbejder Kommissionen en vejledning om registrering af organisationer fra tredjelande.

5. Kommissionen udgiver en brugervejledning, der beskriver de skridt, det er nødvendigt at tage for at deltage i EMAS.

Vejledningen skal foreligge på alle Den Europæiske Unions institutioners officielle sprog og online.

6. Vejledninger udarbejdet i henhold til stk. 1 og 4 skal forelægges til vedtagelse. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 49, stk. 3.

*Artikel 47***Rapportering**

Kommissionen forelægger hvert femte år Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om de aktiviteter og foranstaltninger, der er gennemført i medfør af dette kapitel, og om de oplysninger, der er modtaget fra medlemsstaterne i henhold til artikel 41.

Rapporten skal indeholde en vurdering af ordningens indvirkning på miljøet og en angivelse af tendensen med hensyn til antallet af deltagere.

▼B

KAPITEL IX

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

*Artikel 48***Ændring af bilag**

1. Kommissionen kan ændre bilagene, hvis det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt, på grundlag af de erfaringer, der er gjort med anvendelsen af EMAS, som reaktion på konstaterede behov for retningslinjer for EMAS-krav, og hvis der sker ændringer af internationale standarder, eller der er nye standarder, som har relevans for denne forordnings effektivitet.

2. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 49, stk. 3.

*Artikel 49***Udvalgsprocedure**

1. Kommissionen består af et udvalg.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.
3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

*Artikel 50***Revision**

Kommissionen reviderer EMAS senest den 11. januar 2015 på baggrund af erfaringerne med ordningens anvendelse og den internationale udvikling. Ved revisionen tages der hensyn til de rapporter, der forelægges Europa-Parlamentet og Rådet i overensstemmelse med artikel 47.

*Artikel 51***Ophævelse og overgangsbestemmelser**

1. Følgende retsakter ophæves:
 - a) Forordning (EF) nr. 761/2001.
 - b) Kommissionens beslutning 2001/681/EF af 7. september 2001 om retningslinjer for gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 761/2001 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EFT L 247 af 17.9.2001, s. 24.

▼B

- c) Kommissionens beslutning 2006/193/EF af 1. marts 2006 om regler i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 761/2001 for ekstraordinær anvendelse af EMAS-logoet på transportemballage og tertiær emballage ⁽¹⁾.
2. Uanset stk. 1 gælder at:
- a) nationale akkrediteringsordninger og registreringsorganer, der er oprettet i henhold til forordning (EF) nr. 761/2001 fortsætter deres virke. Medlemsstaterne ændrer de procedurer, akkrediteringsordningerne og registreringsorganerne følger, i overensstemmelse med nærværende forordning. Medlemsstaterne sørger for, at deres systemer til gennemførelse af de ændrede procedurer er fuldt funktionsdygtige senest den 11. januar 2011
- b) organisationer, der er registreret i henhold til forordning (EF) nr. 761/2001, forbliver i EMAS-registeret. I forbindelse med den næste verifikation af en organisation kontrollerer miljøverifikatoren navnlig, at organisationen opfylder de nye krav i nærværende forordning. Hvis den næste verifikation skal foretages inden den 11. juli 2010, kan datoen for denne verifikation udskydes med seks måneder efter aftale med miljøverifikatoren og registreringsorganet
- c) miljøverifikatorer, der er akkrediteret i henhold til forordning (EF) nr. 761/2001, kan fortsætte deres virke i overensstemmelse med kravene i nærværende forordning.
3. Henvisninger til forordning (EF) nr. 761/2001 gælder som henvisninger til nærværende forordning og læses efter sammenligningstabellen i bilag VIII.

*Artikel 52***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

⁽¹⁾ EUT L 70 af 9.3.2006, s. 63.

▼ **M2***BILAG I***MILJØKORTLÆGNING**

Miljøkortlægningen skal omfatte følgende områder:

1. Bestemmelse af organisationens rammer og vilkår

Organisationen skal fastlægge de eksterne og interne forhold, som positivt eller negativt kan påvirke dens evne til at opnå de tilsigtede resultater af miljøledelsessystemet.

Disse forhold kan være relevante miljømæssige omstændigheder såsom klima, luftkvalitet, vandkvalitet, tilgængelige naturressourcer og biodiversitet.

De kan også omfatte, men er ikke begrænset til:

— ydre forhold (som kulturelle, sociale, politiske, juridiske, lovgivningsmæssige, finansielle, teknologiske, økonomiske, naturrelaterede og konkurrencemæssige omstændigheder)

— indre forhold vedrørende organisationens karakteristika (som dens aktiviteter, produkter og tjenesteydelser, strategiske ledelse, kultur og kompetencer).

2. Identificering af interessenter og bestemmelse af deres relevante behov og forventninger

Organisationen skal bestemme de interessenter, der er relevante for miljøledelsessystemet, de relevante behov og forventninger hos disse interessenter, og hvilke af disse behov og forventninger den har imødekommet eller vælger at imødekomme.

Hvis organisationen beslutter frivilligt at efterleve eller imødekomme behov eller forventninger hos interessenter, som ikke er omfattet af lovkrav, vil de indgå i organisationens bindende forpligtelser.

3. Udpegning af gældende miljølovgivning

Organisationen skal ikke blot etablere et register over gældende lovkrav, men også anføre, hvordan det kan dokumenteres, at den opfylder de forskellige lovkrav.

4. Udpegning af alle direkte og indirekte miljøforhold og bestemmelse af de væsentlige

Organisationen skal udpege alle direkte og indirekte miljøforhold, der har væsentlig positiv eller negativ indvirkning på miljøet, kvalificeret og kvantificeret på passende måde, og udarbejde et register over alle udpegede miljøforhold. Organisationens skal også bestemme, hvilke forhold der er væsentlige, baseret på de kriterier, der er fastlagt i overensstemmelse med punkt 5 i dette bilag.

Ved udpegning af direkte og indirekte miljøforhold er det afgørende, at organisationerne også tager miljøforhold, der vedrører deres kerneforretning, i betragtning. En fortegnelse, der er begrænset til en organisations miljøforhold omkring anlægsområde og anlæg, er ikke fyldestgørende.

Når organisationen udpeger direkte og indirekte miljøforhold knyttet til dens aktiviteter, produkter og tjenesteydelser, skal den anlægge et livscyklusperspektiv ved at tage hensyn til de livscyklusstadier, som den kan kontrollere eller påvirke. Sådanne stadier omfatter typisk anskaffelse af råmaterialer, indkøb og udbud, konstruktion, produktion, transport, brug og forbrug, behandling, når produktet er udtjent, og endelig bortskaffelse afhængigt af organisationens virksomhed.

▼ M2**4.1. Direkte miljøforhold**

Direkte miljøforhold er knyttet til selve organisationens aktiviteter, produkter og tjenesteydelser, som den har direkte ledelseskontrol over.

Alle organisationer skal overveje deres direkte miljøforhold.

Direkte miljøforhold omfatter, men er ikke begrænset til:

- 1) udslip til luft
- 2) udledning til vand (herunder nedsivning til grundvandet)
- 3) produktion, genvinding, genbrug, transport og bortskaffelse af fast og andet affald, især farligt affald
- 4) arealudnyttelse og jordforurening
- 5) anvendelse af energi, naturlige ressourcer (herunder vand, fauna og flora) og råmaterialer
- 6) anvendelse af tilsætningsstoffer og hjælpestoffer samt halvfabrikata
- 7) lokale miljøgener (f.eks. støj, vibrationer, lugt, støv, visuelle gener)

Ved udpegning af miljøforhold bør følgende også overvejes:

- risiko for miljøulykker og andre nødsituationer, der vil kunne påvirke miljøet (f.eks. kemiske ulykker), og eventuelle unormale situationer, som kunne føre til en potentiel miljøvirkning
- transport i forbindelse med varer og tjenesteydelser og personale, der rejser i firmaets tjeneste.

4.2. Indirekte miljøforhold

Indirekte miljøforhold kan være en følge af indbyrdes påvirkning mellem en organisation og tredjeparter og kan i nogen grad påvirkes af organisationen.

De omfatter, men er ikke begrænset til:

- 1) livscyklusforhold, der vedrører varer og tjenesteydelser, som organisationen kan påvirke (anskaffelse af råmaterialer, konstruktion, indkøb og udbud, produktion, transport, brug og forbrug, behandling, når produktet er udtjent, og endelig bortskaffelse)
- 2) kapitalinvesteringer, långivning og forsikringsydelser
- 3) nye markeder
- 4) valg af tjenesteydelser og disses sammensætning (f.eks. inden for transport- eller cateringbranchen)
- 5) administrative og planlægningsmæssige beslutninger
- 6) produktuddannelsens sammensætning
- 7) kontrahenters, underkontrahenters, leverandørers og underleverandørers miljøpræstationer og -praksis.

Organisationerne skal kunne påvise, at de væsentlige miljøforhold og de deraf afledte miljøvirkninger er taget i betragtning i ledelsessystemet.

▼ M2

Organisationen bør bestræbe sig på at sikre, at leverandørerne og de personer, der handler på organisationens vegne, overholder organisationens miljøpolitik for så vidt angår de aktiviteter, der udføres i henhold til kontrakten.

En organisation skal undersøge, hvor stor indflydelse den kan have på disse indirekte miljøforhold, og hvilke foranstaltninger den kan træffe til at mindske miljøvirkningerne eller øge miljøfordelene.

5. Vurdering af miljøforholdenes væsentlighed

En organisation skal fastsætte kriterierne for vurdering af miljøforholdenes væsentlighed i relation til organisationens aktiviteter, produkter og tjenesteydelser og anvende disse kriterier med henblik på at bestemme, hvilke miljøforhold der har en væsentlig indvirkning på miljøet set i et livscyklusperspektiv.

De kriterier, organisationen opstiller, skal tage hensyn til lovgivningen, være omfattende og reproducerbare, kunne underkastes uafhængig kontrol og offentliggøres.

Når en organisation fastlægger disse kriterier, skal den overveje følgende elementer:

- 1) potentiel skade eller gavn for miljøet, herunder biodiversiteten
- 2) miljøtilstanden (f.eks. det lokale, regionale eller globale miljøes sårbarhed)
- 3) forholdets og/eller virkningens omfang, antal, hyppighed og reversibilitet
- 4) relevant miljølovgivning og kravene heri
- 5) holdninger hos interessenterne, herunder organisationens medarbejdere.

Yderligere relevante elementer kan overvejes afhængigt af typen af organisationens aktiviteter, produkter og tjenesteydelser.

På baggrund af de fastlagte kriterier skal organisationen vurdere sine miljøforholds og miljøvirkningers væsentlighed. I denne forbindelse skal organisationen inddrage hensyn, som kan omfatte, men som ikke er begrænset til:

- 1) organisationens eksisterende data om materiale- og energitilførsel samt om risikoen i tilknytning til udledninger, affald og emissioner
- 2) organisationens aktiviteter, som er reguleret af miljølovgivningen
- 3) indkøbsaktiviteter
- 4) konstruktion, udvikling, fremstilling, distribution, servicering, brug, genbrug, genanvendelse og bortskaffelse af organisationens produkter
- 5) de af organisationens aktiviteter, der indebærer de største miljømæssige omkostninger og fordele.

Når organisationen vurderer væsentligheden af sine aktiviteter miljøvirkning, skal den tage hensyn til normale driftsforhold, forholdene i forbindelse med opstart og nedlukning samt rimeligt forudselige nødsituationer. Der skal tages hensyn til tidligere, nuværende og planlagte aktiviteter.

▼ M2**6. Vurdering af tilbagemeldinger fra undersøgelser af tidligere uheld**

Organisationen skal tage hensyn til tilbagemeldinger fra undersøgelsen af tidligere uheld, som kunne påvirke dens evne til at opnå de tilsigtede resultater af miljøledelsessystemet.

7. Bestemmelse og dokumentation af risici og muligheder

Organisationen skal bestemme og dokumentere risici og muligheder, der knytter sig til dens miljøforhold, bindende forpligtelser og andre forhold og krav, der er nævnt i punkt 1-4.

Organisationen skal fokusere på de risici og muligheder, som den skal tage i betragtning for at sikre, at den med miljøledelsessystemet kan nå sit tilsigtede mål om at forebygge uønskede virkninger eller uheld og sikre løbende forbedringer af organisationens miljøpræstationer.

8. Gennemgang af alle eksisterende processer, sædvaner og procedurer

Organisationen skal undersøge eksisterende processer, sædvaner og procedurer og bestemme, hvilke der er nødvendige for at sikre opretholdelsen af miljøledelsen på lang sigt.

▼ **M2***BILAG II***KRAV TIL MILJØLEDELSESSYSTEMER OG ØVRIGE HENSYN, SOM ORGANISATIONER, DER IMPLEMENTERER EMAS, SKAL TAGE I BETRAGTNING**

Miljøledelsessystemer under EMAS skal opfylde kravene i afdeling 4-10 i EN ISO 14001:2015-standarden. Disse krav er gengivet i del A.

Henvisningen i artikel 4 til specifikke punkter i dette bilag skal forstås således:

Henvisning til A.3.1 skal forstås som henvisning til del A.6.1.

Henvisning til A.5.5 skal forstås som henvisning til del A.9.2.

Derudover skal organisationer, der gennemfører EMAS, tage en række øvrige hensyn i betragtning, som er direkte knyttet til forskellige elementer i afdeling 4 i EN ISO 14001:2015-standarden. Disse supplerende krav er opregnet i del B i dette bilag.

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>Organisationer, der deltager i ordningen for miljøledelse og miljørevision (EMAS), skal opfylde kravene i EN ISO 14001:2015 ⁽¹⁾, som er opstillet nedenfor:</p> <p>A.4. Organisationens rammer og vilkår</p> <p>A.4.1. Forståelse af organisationen og dens rammer og vilkår</p> <p>Organisationen skal fastlægge, hvilke eksterne og interne forhold der er relevante for dens formål, og som påvirker organisationens evne til at opnå det eller de resultater, der tilsigtes med miljøledelsessystemet. Sådanne forhold skal omfatte miljømæssige omstændigheder, som kan påvirkes af eller kan påvirke organisationen.</p> <p>A.4.2. Forståelse af interessenters behov og forventninger</p> <p>Organisationen skal fastlægge:</p> <p>a) hvilke interessenter der er relevante for miljøledelsessystemet</p> <p>b) disse interessenters relevante behov og forventninger (dvs. krav)</p> <p>c) hvilke af disse behov og forventninger der bliver dens bindende forpligtelser.</p> <p>A.4.3. Fastlæggelse af miljøledelsessystemets omfang</p> <p>Organisationen skal fastsætte miljøledelsessystemets grænser og anvendelighed for at fastlægge dets omfang.</p> <p>Når omfanget fastlægges, skal organisationen tage følgende i betragtning:</p> <p>a) de eksterne og interne forhold omtalt i A.4.1</p> <p>b) de bindende forpligtelser omtalt i A.4.2</p> <p>c) dens organisatoriske enheder, funktioner og fysiske grænser</p> <p>d) dens aktiviteter, produkter og ydelser</p> <p>e) dens beføjelser og evne til at styre og påvirke.</p>	

▼ M2

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>Når omfanget er defineret, skal alle organisationens aktiviteter, produkter og ydelser inden for dette omfang indgå i miljøledelsessystemet.</p> <p>Omfanget skal vedligeholdes som dokumenteret information og være tilgængeligt for interessenter.</p> <p>A.4.4. Miljøledelsessystem</p> <p>Organisationen skal for at nå de tilsigtede resultater, herunder forbedring af miljøpræstationerne, etablere, implementere, vedligeholde og løbende forbedre et miljøledelsessystem, herunder de nødvendige processer og samspillet mellem disse, i overensstemmelse med kravene i denne internationale standard.</p> <p>Ved etablering og vedligeholdelse af miljøledelsessystemet skal organisationen tage den viden, der er opnået i 4.1 og 4.2, i betragtning.</p>	
<p>A.5. Lederskab</p> <p>A.5.1. Lederskab og forpligtelse</p> <p>Topledelsen skal udvise lederskab og forpligtelse, hvad angår miljøledelsessystemet, ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) påtage sig ansvar for miljøledelsessystemets effektivitet b) sikre, at miljøpolitikken og miljømålene er etableret og stemmer overens med organisationens rammer, vilkår og strategiske retning c) sikre, at miljøledelsessystemets krav integreres i organisationens forretningsprocesser d) sikre, at de nødvendige ressourcer til miljøledelsessystemet er tilgængelige e) kommunikere betydningen af effektiv miljøledelse og overholdelse af miljøledelsessystemets krav f) sikre, at miljøledelsessystemet fører til de tilsigtede resultater g) lede og støtte personer i at bidrage til miljøledelsessystemets effektivitet h) fremme løbende forbedring i) understøtte andre relevante ledelsesroller til at udøve lederskab inden for deres ansvarsområde. <p><i>Note:</i> Henvisninger til »forretning« i denne internationale standard kan fortolkes bredt til at betyde de aktiviteter, der er centrale for formålet med organisationens eksistens.</p>	
<p>A.5.2. Miljøpolitik</p> <p>Topledelsen skal etablere, implementere og vedligeholde en miljøpolitik, som inden for miljøledelsessystemets definerede omfang:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) passer til organisationens formål, rammer og vilkår, herunder arten og omfanget af samt miljøpåvirkningerne fra dens aktiviteter, produkter og ydelser 	<p>B.1. Løbende forbedring af miljøpræstationerne</p> <p>Organisationer skal forpligte sig til løbende at forbedre deres miljøpræstationer.</p> <p>Hvis en organisation omfatter et eller flere anlægsområder, skal hvert af disse, som EMAS gælder for, opfylde</p>

▼ **M2**

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>b) danner grundlag for fastlæggelse af miljømål</p> <p>c) indeholder en forpligtelse til beskyttelse af miljøet, herunder forebyggelse af forurening og andre specifikke forpligtelser, der er relevante for organisationens rammer og vilkår.</p> <p><i>Note:</i> Andre specifikke forpligtelser til beskyttelse af miljøet kan omfatte bæredygtigt ressourceforbrug, afbødning af og tilpasning til klimaforandringer samt beskyttelse af biodiversitet og økosystemer.</p> <p>d) indeholder en forpligtelse til at opfylde organisationens bindende forpligtelser</p> <p>e) indeholder en forpligtelse til løbende forbedring af miljøledelsessystemet med henblik på forbedring af miljøpræstationerne.</p> <p>Miljøpolitikken skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vedligeholdes som dokumenteret information — kommunikeres internt i organisationen — være tilgængelig for interessenter. 	<p>alle EMAS-kravene, inkl. kravene om en løbende forbedring af miljøpræstationerne som defineret i artikel 2, stk. 2.</p>
<p>A.5.3. Roller, ansvar og beføjelser i organisationen</p> <p>Topledelsen skal sikre, at ansvar for og beføjelser til de pågældende roller bliver delegeret og formidlet internt i organisationen.</p> <p>Topledelsen skal delegere ansvar for og beføjelser til at</p> <p>a) sikre, at miljøledelsessystemet opfylder kravene i denne internationale standard</p> <p>b) rapportere om miljøledelsessystemet, herunder miljøpræstationerne, til topledelsen.</p>	<p>B.2. Ledelsesrepræsentant(er)</p> <p>Topledelsen skal udpege en eller flere topledelsesrepræsentanter, som uanset andet ansvar skal have definerede funktioner samt ansvar og beføjelser til at sikre et miljøledelsessystem, som overholder denne forordning, og rapportere til topledelsen vedrørende miljøledelsessystemets præstationer.</p> <p>Topledelsesrepræsentanten kan være medlem af organisationens topledelse.</p>
<p>A.6. Planlægning</p> <p>A.6.1. Handlinger til adressering af risici og muligheder</p> <p>A.6.1.1. Generelt</p> <p>Organisationen skal etablere, implementere og vedligeholde de processer, der er nødvendige for at opfylde kravene i 6.1.1 til 6.1.4.</p> <p>Ved planlægning af miljøledelsessystemet skal organisationen tage hensyn til</p> <ul style="list-style-type: none"> — forholdene i 4.1 — kravene i 4.2 — omfanget af miljøledelsessystemet og fastlægge de risici og muligheder, der er forbundet med <ul style="list-style-type: none"> — miljøforholdene (se 6.1.2) — de bindende forpligtelser (se 6.1.3) 	<p>B.3. Miljøkortlægning</p> <p>Organisationerne skal foretage og dokumentere en indledende miljøkortlægning som bestemt i bilag I.</p> <p>Organisationer uden for Unionen skal også henvisne til den tilsvarende miljølovgivning, der gælder for lignende organisationer i de medlemsstater, hvor organisationen agter at anmode om registrering.</p>

▼ M2

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>— og andre forhold og krav identificeret i 4.1 og 4.2 som det er nødvendigt at adressere for at</p> <ul style="list-style-type: none"> — sikre, at miljøledelsessystemet kan føre til det eller de tilsigtede resultater — forebygge eller reducere uønskede virkninger, herunder ydre miljømæssige omstændigheder, der potentielt kan påvirke organisationen — opnå løbende forbedring. <p>Organisationen skal inden for miljøledelsessystemets omfang fastlægge potentielle nødsituationer, herunder de nødsituationer, der kan medføre miljøpåvirkninger.</p> <p>Organisationen skal vedligeholde dokumenteret information om:</p> <ul style="list-style-type: none"> — risici og muligheder, som det er nødvendigt at adressere — nødvendige processer i 6.1.1 til 6.1.4 i det omfang, der kræves for at kunne have tillid til, at de udføres som planlagt. <p>A.6.1.2. Miljøforhold</p> <p>Inden for miljøledelsessystemets omfang skal organisationen ud fra et livscyklusperspektiv fastlægge de miljøforhold ved dens aktiviteter, produkter og ydelser, den kan styre, og de forhold, den kan påvirke, samt de afledte miljøpåvirkninger.</p> <p>Når miljøforholdene fastlægges, skal organisationen tage følgende i betragtning:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) ændringer, herunder planlagt eller ny udvikling, samt nye eller ændrede aktiviteter, produkter og ydelser b) unormale betingelser og nødsituationer, der med rimelighed kan forudses. <p>Organisationen skal ved anvendelse af fastsatte kriterier fastlægge de forhold, der medfører eller kan medføre væsentlige miljøpåvirkninger, dvs. væsentlige miljøforhold.</p> <p>Organisationen skal kommunikere sine væsentlige miljøforhold blandt de forskellige niveauer og funktioner i organisationen, som det er passende.</p> <p>Organisationen skal vedligeholde dokumenteret information om:</p> <ul style="list-style-type: none"> — miljøforhold og afledte miljøpåvirkninger — kriterier, der er anvendt til at fastlægge de væsentlige miljøforhold — væsentlige miljøforhold. <p><i>Note:</i> Væsentlige miljøforhold kan medføre risici og muligheder, der enten er forbundet med ugunstige miljøpåvirkninger (trusler) eller med gunstige miljøpåvirkninger (muligheder).</p>	
<p>A.6.1.3. Bindende forpligtelser</p> <p>Organisationen skal:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) fastlægge og have adgang til de bindende forpligtelser, der vedrører dens miljøforhold b) fastlægge, hvordan disse bindende forpligtelser gælder for organisationen 	<p>B.4. Overholdelse af lovgivningen</p> <p>En organisation, der er EMAS-registreret eller ønsker at blive det, skal kunne påvise, at den har opfyldt følgende betingelser:</p>

▼ M2

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>c) tage højde for disse bindende forpligtelser ved etablering, implementering, vedligeholdelse og løbende forbedring af miljøledelsessystemet.</p> <p>Organisationen skal vedligeholde dokumenteret information om sine bindende forpligtelser.</p> <p><i>Note:</i> Bindende forpligtelser kan medføre risici og muligheder for organisationen.</p> <p>A.6.1.4. Planlægning af handlinger</p> <p>Organisationen skal planlægge:</p> <p>a) at iværksætte handlinger til adressering af sine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) væsentlige miljøforhold 2) bindende forpligtelser 3) risici og muligheder identificeret i 6.1.1 <p>b) hvordan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) handlingerne integreres og implementeres i miljøledelsessystemets processer (se 6.2, pkt. 7, pkt. 8 og 9.1) eller andre forretningsprocesser 2) effektiviteten af disse handlinger evalueres (se 9.1). <p>Ved planlægning af disse handlinger skal organisationen tage sine teknologiske muligheder og økonomiske, driftsmæssige og forretningsmæssige krav i betragtning.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Den har udpeget al gældende miljølovgivning og er klar over dens betydning for organisationen. 2) Den overholder miljølovgivningen, herunder godkendelser og de deri indeholdte begrænsninger, og tilvejebringer passende dokumentation. 3) Den har indført procedurer, der sætter organisationen i stand til at sikre permanent overholdelse af miljølovgivningen.
A.6.2. Miljømål og plan for at nå dem	
<p>A.6.2.1. Miljømål</p> <p>Organisationen skal fastsætte miljømål for relevante funktioner og niveauer under hensyntagen til organisationens væsentlige miljøforhold og de tilknyttede bindende forpligtelser samt til dens risici og muligheder.</p> <p>Miljømålene skal:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) være i overensstemmelse med miljøpolitikken b) være målbare (hvis det er muligt) c) overvåges d) kommunikeres e) opdateres efter behov. <p>Organisationen skal vedligeholde dokumenteret information om miljømålene.</p> <p>A.6.2.2 Planlægning af handlinger med henblik på at nå miljømålene</p> <p>Ved planlægningen af, hvordan miljømålene skal nås, skal organisationen fastlægge:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) hvad der skal gøres b) hvilke ressourcer der skal bruges c) hvem der skal være ansvarlige 	<p>B.5. Miljømål</p> <p>Organisationerne skal kunne påvise, at deres miljøledelsessystem og revisionsprocedurer omfatter organisationens reelle miljøpræstationer med hensyn til de direkte og indirekte miljøforhold.</p> <p>Midlerne til at nå målsætningerne og målene må ikke være miljømålsætninger.</p>

▼ M2

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>d) hvornår det skal afsluttes</p> <p>e) hvordan resultaterne skal evalueres, herunder indikatorer til overvågning af fremdriften mod at nå de målbare miljømål (se 9.1.1).</p> <p>Organisationen skal overveje, hvordan handlinger med henblik på at nå miljømålene kan integreres i organisationens forretningsprocesser.</p>	
<p>A.7. Støtteaktiviteter og -funktioner</p> <p>A.7.1. Ressourcer</p> <p>Organisationen skal fastlægge og tildele de nødvendige ressourcer til etablering, implementering, vedligeholdelse og løbende forbedring af miljøledelsessystemet.</p>	
<p>A.7.2. Kompetencer</p> <p>Organisationen skal:</p> <p>a) fastlægge de nødvendige kompetencer for den eller de personer, der udfører arbejde under organisationens ledelse, som påvirker organisationens miljøpræstationer og dens evne til at opfylde sine bindende forpligtelser</p> <p>b) sikre, at disse personer er kompetente med baggrund i den rette uddannelse, træning eller erfaring</p> <p>c) fastlægge behovet for uddannelse og træning affødt af miljøforholdene og miljøledelsessystemet</p> <p>d) hvor der er et behov, iværksætte handlinger til at fremskaffe de nødvendige kompetencer og evaluere effektiviteten af de iværksatte handlinger.</p> <p><i>Note:</i> Egnede handlinger kan f.eks. være at sørge for uddannelse og træning af, mentorordninger for eller omplacering af nuværende ansatte, eller ansættelse af eller indgåelse af kontrakt med kompetente personer.</p> <p>Organisationen skal bevare passende dokumenteret information som vidnesbyrd om kompetencerne.</p>	<p>B.6. Medarbejderinddragelse</p> <p>1) Organisationen skal anerkende, at aktiv medarbejderinddragelse er en drivkraft og en forudsætning for løbende og vellykkede miljøforbedringer foruden kernen i forbedringen af miljøpræstationerne og den rette metode til at forankre miljøledelses- og miljørevisions-systemet i organisationen med de ønskede resultater.</p> <p>2) »Medarbejderinddragelse« skal forstås både som direkte inddragelse af medarbejderne og oplysning til medarbejderne og deres repræsentanter. Der bør derfor ske medarbejderinddragelse på alle niveauer. Organisationens skal anerkende, at engagement, lydhørhed og aktiv støtte fra ledelsens side er en forudsætning for, at de pågældende processer lykkes. I denne forbindelse bør ledelsen give relevante tilbagemeldinger til medarbejderne.</p> <p>3) Foruden disse krav skal medarbejderne eller deres repræsentanter inddrages i processen med henblik på løbende forbedring af organisationens miljøpræstationer, nemlig i:</p> <p>a) den indledende miljøkortlægning</p> <p>b) etablering og implementering af et miljøledelses- og miljørevisions-system til forbedring af miljøpræstationerne</p>

▼ M2

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
	<p>c) miljøudvalg eller -arbejdsgrupper, der skal indsamle oplysninger og sørge for inddragelse af den miljøansvarlige/ledelsens repræsentanter og medarbejderne og deres repræsentanter</p> <p>d) blandede arbejdsgrupper til miljøhandlingsprogrammet og miljørevisionen</p> <p>e) udarbejdelsen af miljøredegørelser.</p> <p>4) Til dette formål bør der anvendes passende former for deltagelse såsom ordningen med en forslagsbog, projektbaseret gruppearbejde eller miljøudvalg. Organisationen skal følge Kommissionens retningslinjer om den bedste praksis på dette område. Desuden skal enhver medarbejderrepræsentant, der anmoder herom, også inddrages.</p>
<p>A.7.3. Bevidsthed</p> <p>Organisationen skal sikre, at personer, som udfører arbejde under organisationens ledelse, er bevidste om:</p> <p>a) miljøpolitikken</p> <p>b) de væsentlige miljøforhold og afledte faktiske eller potentielle miljøpåvirkninger, der er forbundet med deres arbejde</p> <p>c) deres bidrag til miljøledelsessystemets effektivitet, herunder fordelene ved at forbedre miljøpræstationerne</p> <p>d) hvad der sker, hvis miljøledelsessystemets krav ikke opfyldes, herunder manglende opfyldelse af organisationens bindende forpligtelser.</p>	
<p>A.7.4. Kommunikation</p> <p>A.7.4.1. Generelt</p> <p>Organisationen skal etablere, implementere og vedligeholde den eller de processer, der er nødvendige for intern og ekstern kommunikation, som er relevant for miljøledelsessystemet, herunder</p> <p>a) hvad den vil kommunikere</p> <p>b) hvornår den vil kommunikere</p> <p>c) med hvem den vil kommunikere</p> <p>d) hvordan den vil kommunikere.</p> <p>Når organisationen etablerer sine kommunikationsprocesser, skal den:</p> <p>— tage højde for sine bindende forpligtelser</p> <p>— sikre sig, at kommunikeret miljøinformation er i overensstemmelse med information, der fremkommer inden for miljøledelsessystemet, og at den er pålidelig.</p>	

▼ **M2**

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>Organisationen skal besvare relevant kommunikation vedrørende miljøledelsessystemet.</p> <p>Organisationen skal bevare dokumenteret information som vidnesbyrd om sin kommunikation, som det er passende.</p> <p>A.7.4.2. Intern kommunikation</p> <p>Organisationen skal:</p> <p>a) kommunikere information, der er relevant for miljøledelsessystemet, internt mellem de forskellige niveauer og funktioner i organisationen, herunder ændringer i miljøledelsessystemet, som det er passende</p> <p>b) sikre sig, at kommunikationsprocesserne gør personer, der arbejder under organisationens ledelse, i stand til at bidrage til løbende forbedring.</p>	
<p>A.7.4.3. Ekstern kommunikation</p> <p>Organisationen skal eksternt kommunikere information, der er relevant for miljøledelsessystemet, som fastlagt i organisationens kommunikationsprocesser og som krævet ifølge organisationens bindende forpligtelser.</p>	<p>B.7. Kommunikation</p> <p>1) Organisationerne skal kunne påvise, at de fører en åben dialog med offentligheden, myndighederne og andre interessenter, herunder lokale myndigheder og kunder, om miljøvirkningerne af deres aktiviteter, produkter og tjenesteydelser.</p> <p>2) For at sikre en høj grad af åbenhed og opbygge tillid hos interessenterne skal EMAS-registrerede organisationer fremlægge miljøspecifikke oplysninger som defineret i bilag IV om miljørapportering.</p>
<p>A.7.5. Dokumenteret information</p> <p>A.7.5.1. Generelt</p> <p>Organisationens miljøledelsessystem skal omfatte:</p> <p>a) dokumenteret information ifølge kravene i denne internationale standard</p> <p>b) dokumenteret information, som organisationen finder nødvendig af hensyn til miljøledelsessystemets effektivitet.</p> <p><i>Note:</i> Omfanget af den dokumenterede information for et miljøledelsessystem kan være forskelligt fra organisation til organisation på grund af:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organisationens størrelse og typen af aktiviteter, processer, produkter og ydelser — behovet for at vise, at organisationen opfylder sine bindende forpligtelser — processernes kompleksitet og samspil — kompetencer hos de personer, der arbejder under organisationens ledelse. 	

▼ **M2**

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>A.7.5.2 Udarbejdelse og opdatering</p> <p>Ved udarbejdelse og opdatering af dokumenteret information skal organisationen sikre passende:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) identifikation og beskrivelse (f.eks. titel, dato, forfatter eller referencenummer) b) format (f.eks. sprog, softwareversion, grafik) og medie (f.eks. papir, elektronisk) c) gennemgang og godkendelse med hensyn til egnethed og tilstrækkelighed. <p>A.7.5.3. Styring af dokumenteret information</p> <p>Dokumenteret information, som er et krav i miljøledelsessystemet og denne internationale standard, skal styres for at sikre, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) den er tilgængelig og egnet til anvendelse, hvor og når der er behov for den b) den er tilstrækkeligt beskyttet (f.eks. mod tab af fortrolighed, forkert anvendelse eller tab af integritet). <p>Ved styring af dokumenteret information skal organisationen adressere følgende aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — distribution, tilgængelighed, genfindning og anvendelse — opbevaringsforhold og bevarelse, herunder bevaring af læsbarhed — styring af ændringer (f.eks. versionsstyring) — opbevaringstid og bortskaffelse. <p>Dokumenteret information fra eksterne kilder, som organisationen har fastlagt, er nødvendig for planlægningen og driften af miljøledelsessystemet, skal identificeres efter behov og styres.</p> <p><i>Note:</i> Tilgængelighed kan forudsætte en beslutning om tilladelse til alene at se dokumenteret information eller tilladelse og beføjelse til at se og ændre den dokumenterede information.</p> <p>A.8. Drift</p> <p>A.8.1. Driftsplanlægning og -styring</p> <p>Organisationen skal etablere, implementere, styre og vedligeholde de processer, der er nødvendige for at opfylde kravene i miljøledelsessystemet, og implementere de handlinger, der er identificeret i 6.1 og 6.2, ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> — etablere driftskriterier for processerne — implementere styring af processerne i overensstemmelse med driftskriterierne. <p><i>Note:</i> Styringer kan omfatte tekniske foranstaltninger og procedurer. Styringer kan implementeres efter et hierarki (f.eks. fjernelse, erstatning, administration) og kan anvendes enkeltvis eller i kombination.</p> <p>Organisationen skal styre planlagte ændringer og gennemgå konsekvenserne af utilsigtede ændringer samt foretage handlinger for at mindske eventuelle negative virkninger, hvor det er nødvendigt.</p> <p>Organisationen skal sikre, at outsourcete processer styres eller påvirkes. Arten og omfanget af den styring eller påvirkning, der skal iværksættes for processerne, skal defineres i miljøledelsessystemet.</p>	

▼ M2

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>Organisationen skal i overensstemmelse med et livscyklusperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) etablere passende styringer for at sikre, at miljøkravene adresseres i udviklingsprocessen for produktet eller ydelsen under hensyntagen til hver livscyklusfase b) fastlægge sine miljømæssige krav til anskaffelse af produkter og ydelser, som det er passende c) kommunikere sine relevante miljømæssige krav til eksterne leverandører, herunder underleverandører d) overveje behovet for information om potentielle væsentlige miljøpåvirkninger i forbindelse med transport eller levering, brug, slutbehandling og endelig bortskaffelse af organisationens produkter og ydelser. <p>Organisationen skal vedligeholde dokumenteret information i det omfang, det er nødvendigt for at kunne have tillid til, at processerne er udført som planlagt.</p> <p>A.8.2. Nødberedskab og afværgeforanstaltninger</p> <p>Organisationen skal etablere, implementere og vedligeholde den eller de processer, der er nødvendige for at være forberedt på og reagere i potentielle nødsituationer identificeret i 6.1.1.</p> <p>Organisationen skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) forberede sig på at reagere ved at planlægge handlinger med henblik på at forebygge eller afbøde ugunstige miljøpåvirkninger på grund af nødsituationer b) reagere på faktiske nødsituationer c) iværksætte handlinger til at forebygge eller afbøde konsekvenserne af nødsituationer i en størrelsesorden, der passer til omfanget af nødsituationen og den potentielle miljøpåvirkning d) regelmæssigt afprøve de planlagte afværgeforanstaltninger, hvor det er praktisk muligt e) regelmæssigt gennemgå og revidere processerne og de planlagte afværgeforanstaltninger, især efter nødsituationer er forekommet eller afprøvninger er gennemført f) hvor det er passende, sørge for relevant information og uddannelse i forbindelse med nødberedskab og afværgeforanstaltninger til relevante interessenter, herunder personer, der arbejder under organisationens ledelse. <p>Organisationen skal vedligeholde dokumenteret information i det omfang, der er nødvendigt for at kunne have tillid til, at processerne udføres som planlagt.</p> <p>A.9. Præstationsevaluering</p> <p>A.9.1. Overvågning, måling, analyse og evaluering</p> <p>A.9.1.1. Generelt</p> <p>Organisationen skal overvåge, måle, analysere og evaluere sine miljøpræstationer.</p> <p>Organisationen skal fastlægge:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) hvad det er nødvendigt at overvåge og måle b) hvilke metoder der skal anvendes til passende overvågning, måling, analyse og evaluering for at sikre gyldige resultater 	

▼ M2

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>c) ud fra hvilke kriterier organisationen vil evaluere sine miljøpræstationer samt passende indikatorer</p> <p>d) hvornår overvågningen og målingen skal udføres</p> <p>e) hvornår resultaterne fra overvågningen og målingen skal analyseres og evalueres.</p> <p>Organisationen skal sikre, at kalibreret og godkendt overvågnings- og måleudstyr anvendes og vedligeholdes, som det er passende.</p> <p>Organisationen skal evaluere sine miljøpræstationer og miljøledelsessystemets effektivitet.</p> <p>Organisationen skal både internt og eksternt kommunikere relevant information vedrørende miljøpræstationerne som identificeret i organisationens kommunikationsprocesser og som krævet ifølge organisationens bindende forpligtelser.</p> <p>Organisationen skal bevare passende dokumenteret information som vidnesbyrd om resultaterne af overvågningen og målingen, analysen og evalueringen.</p> <p>A.9.1.2. Evaluering af overholdelse</p> <p>Organisationen skal etablere, implementere og vedligeholde den eller de processer, der er nødvendige for at evaluere dens opfyldelse af de bindende forpligtelser.</p> <p>Organisationen skal:</p> <p>a) fastlægge den hyppighed, hvormed overholdelsen bliver evalueret</p> <p>b) evaluere overholdelsen og om nødvendigt iværksætte handlinger</p> <p>c) vedligeholde viden om og forståelse af dens overholdelsesstatus.</p> <p>Organisationen skal bevare dokumenteret information som vidnesbyrd om resultaterne af evalueringen af overholdelsen.</p> <p>A.9.2. Intern audit</p> <p>A.9.2.1. Generelt</p> <p>Organisationen skal udføre interne audit med planlagte intervaller for at frembringe information om, hvorvidt miljøledelsessystemet</p> <p>a) er i overensstemmelse med</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) organisationens egne krav til miljøledelsessystemet 2) kravene i denne internationale standard <p>b) er effektivt implementeret og vedligeholdt.</p> <p>A.9.2.2. Internt auditprogram</p> <p>Organisationen skal etablere, implementere og vedligeholde et eller flere interne auditprogrammer, bl.a. fastlægge de interne audits hyppighed samt metoder, ansvar, planlægningskrav og rapportering i forbindelse med dem.</p> <p>Ved etableringen af det interne auditprogram skal organisationen tage højde for den miljømæssige betydning af de pågældende processer, ændringer, der påvirker organisationen, og resultaterne fra tidligere audit.</p> <p>Organisationen skal:</p> <p>a) definere auditkriterierne for og omfanget af hver audit</p>	

▼ M2

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>b) vælge auditører og gennemføre audit for at sikre, at auditprocessen gennemføres objektivt og uvildigt</p> <p>c) sikre, at auditresultaterne rapporteres til den relevante ledelse.</p> <p>Organisationen skal bevare dokumenteret information som vidnesbyrd om auditprogrammets implementering og auditresultaterne.</p> <p>A.9.3. Ledelsens evaluering</p> <p>Topledelsen skal med planlagte intervaller evaluere organisationens miljøledelsessystem for at sikre, at det fortsat er egnet, fyldestgørende og effektivt.</p> <p>Ledelsens evaluering skal tage højde for følgende:</p> <p>a) status for handlinger fra tidligere ledelsevalueringer</p> <p>b) ændringer i:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) eksterne og interne forhold, der er relevante for miljøledelsessystemet 2) interessenters behov og forventninger, herunder bindende forpligtelser 3) de væsentlige miljøforhold 4) risici og muligheder <p>c) det omfang, hvori miljømål er nået</p> <p>d) information om organisationens miljøpræstationer, herunder tendenser i:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) afvigelser og korrigerende handlinger 2) resultater af overvågning og måling 3) opfyldelsen af bindende forpligtelser 4) auditresultater <p>e) tilstrækkeligheden af ressourcer</p> <p>f) relevant kommunikation fra interessenter, herunder klager</p> <p>g) muligheder for løbende forbedring.</p> <p>Resultaterne af ledelsens evaluering skal omfatte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — konklusioner vedrørende miljøledelsessystemets fortsatte egnethed, tilstrækkelighed og effektivitet — beslutninger vedrørende muligheder for løbende forbedring — beslutninger vedrørende ethvert behov for ændringer i miljøledelsessystemet, herunder ressourcer — handlinger, hvis det er nødvendigt, hvor miljømålene ikke er nået — muligheder for at forbedre integration af miljøledelsessystemet i andre forretningsprocesser, hvis det er nødvendigt 	

▼ M2

DEL A Krav til miljøledelsessystemer ifølge EN ISO 14001:2015	DEL B Supplerende krav til organisationer, der gennemfører EMAS
<p>— eventuel betydning for organisationens strategiske retning.</p> <p>Organisationen skal bevare dokumenteret information som vidnesbyrd om ledelsens evaluering.</p> <p>A.10. Forbedring</p> <p>A.10.1. Generelt</p> <p>Organisationen skal fastlægge muligheder for forbedring (se 9.1, 9.2 og 9.3) og implementere nødvendige handlinger for at nå de resultater, der tilsigtes med miljøledelsessystemet.</p> <p>A.10.2. Afgang og korrigerende handling</p> <p>Når der opstår en afvigelse, skal organisationen</p> <p>a) reagere på afvigelsen og, hvor det er relevant</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) gennemføre handlinger for at styre og afhjælpe den 2) håndtere konsekvenserne, herunder afbøde ugunstige miljøpåvirkninger <p>b) evaluere behovet for handling for at fjerne årsagerne til afvigelsen, således at den ikke opstår igen samme eller et andet sted, ved at</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) gennemgå afvigelsen 2) fastlægge årsagerne til afvigelsen 3) fastlægge, om der er lignende afvigelser, eller om sådanne eventuelt vil kunne opstå <p>c) iværksætte de nødvendige handlinger</p> <p>d) gennemgå effektiviteten af de iværksatte korrigerende handlinger</p> <p>e) om nødvendigt foretage ændringer af miljøledelsessystemet.</p> <p>Korrigerende handlinger skal stå i forhold til betydningen af de konstaterede afvigelsers virkninger, herunder miljøpåvirkningerne.</p> <p>Organisationen skal bevare dokumenteret information som vidnesbyrd om:</p> <p>— arten af afvigelser og de efterfølgende iværksatte handlinger</p> <p>— resultaterne af de korrigerende handlinger.</p> <p>A.10.3. Løbende forbedring</p> <p>Organisationen skal løbende forbedre miljøledelsessystemets egnethed, tilstrækkelighed og effektivitet med henblik på at forbedre miljøpræstationerne.</p>	

(¹) Teksten til den nationale standard i dette bilag er gengivet med tilladelse fra Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN). Den fuldstændige udgave af den nationale standard kan købes hos de nationale standardiseringsorganisationer, jf. listen på Den Europæiske Standardiseringsorganisations hjemmeside. Enhver reproduktion af dette bilag er af kommercielle grunde ikke tilladt.

▼ **M2***BILAG III***INTERN MILJØREVISION****1. Revisionsprogram og revisionshyppighed***1.1. Revisionsprogram*

Revisionsprogrammet skal sikre, at organisationens ledelse får de oplysninger, den har brug for for at kunne foretage en kritisk gennemgang af organisationens miljøpræstationer og miljøledelsessystemets effektivitet, og kunne påvise, at der er kontrol over dem.

1.2. Revisionsprogrammets målsætninger

Miljørevisionsmålsætningerne skal i særdeleshed omfatte bedømmelse af de indførte miljøledelsessystemer og en bedømmelse af, om der er overensstemmelse med organisationens miljøpolitik og -program, herunder overholdelse af lovkrav og andre miljøkrav.

1.3. Revisionsprogrammets omfang

Det samlede omfang af den enkelte revision eller i påkommende tilfælde af de enkelte trin af en revisionscyklus skal klart beskrives og skal udtrykkeligt angive:

- 1) emneområder for revisionen
- 2) hvilke aktiviteter der skal revideres
- 3) hvilke miljøkriterier der skal tages hensyn til
- 4) hvilken periode revisionen skal dække.

Miljørevisionen skal indbefatte en vurdering af de konkrete data, i det omfang dette er nødvendigt for at kunne bedømme organisationens miljøpræstationer.

1.4. Revisionshyppighed

Revisionen eller revisionscyklussen, som omfatter alle organisationens aktiviteter, skal gennemføres mindst hvert tredje år eller, hvor undtagelsen i artikel 7 finder anvendelse, hvert fjerde år. Hvor hyppigt en given aktivitet revideres, vil variere afhængigt af:

- 1) aktiviteterens art, omfang og kompleksitet
- 2) væsentligheden af de tilknyttede miljøvirkninger
- 3) omfanget og alvoren af de problemer, der er afdækket i forbindelse med foregående revisioner
- 4) organisationens miljøproblemer gennem tiden.

Mere komplekse aktiviteter, der indebærer større miljøvirkninger, skal revideres hyppigere.

Organisationen bør endvidere foretage revisioner mindst én gang om året, da dette vil være med til at vise organisationens ledelse og miljøverifikatoren, at organisationen har kontrol over sine væsentlige miljøforhold.

Organisationen skal revidere:

- 1) organisationens miljøpræstationer og
- 2) organisationens overholdelse af gældende lovkrav og andre miljøkrav.

▼ M2**2. Revisionsarbejdet**

Revisionen skal omfatte drøftelser med medarbejdere om miljøpræstationerne, inspektion af driftsforhold og udstyr samt gennemgang af journaler, skriftlige procedurer og andet relevant dokumentationsmateriale. Dette arbejde udføres med henblik på at vurdere den pågældende aktivitet med hensyn til miljøpræstationer og fastslå, om den opfylder gældende standarder og forskrifter eller fastsatte miljømæssige målsætninger og mål. Det skal også bestemmes, om systemet til placering af ansvaret for miljøforholdene og miljøpræstationerne er effektivt og hensigtsmæssigt, og arbejdet omfatter derfor også bl.a. stikprøvekontrol af overholdelsen af disse kriterier som middel til at vurdere hele miljøledelsessystemets effektivitet.

Revisionsprocessen skal navnlig omfatte følgende trin:

- 1) forståelse af ledelsessystemerne
- 2) bedømmelse af ledelsessystemernes styrker og svagheder
- 3) indsamling af vidnesbyrd om, hvor ledelsessystemet fungerer, og hvor det ikke gør
- 4) bedømmelse af revisionsresultaterne
- 5) udarbejdelse af revisionskonklusioner
- 6) rapportering af revisionsresultater og -konklusioner.

3. Rapportering af revisionsresultater og -konklusioner.

Den primære formål med en skriftlig revisionsrapport er

- 1) at dokumentere revisionens omfang
- 2) at oplyse ledelsen om, i hvilken grad der er overensstemmelse med organisationens miljøpolitik, og om de miljømæssige fremskridt i organisationen
- 3) at oplyse ledelsen om, i hvilken grad lovkrav og andre miljøkrav er overholdt, og om de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at overholdelsen kan påvises
- 4) at oplyse ledelsen om effektiviteten og pålideligheden af de foranstaltninger, der er truffet til overvågning og afbødning af organisationens miljøvirkninger
- 5) at påvise nødvendigheden af eventuelle korrigerende handlinger.

Den skriftlige revisionsrapport skal indeholde de oplysninger, der er nødvendige for, at disse målsætninger kan opfyldes.

▼ **M3***BILAG IV***MILJØRAPPORTERING****A. Indledning**

Miljøoplysninger skal forelægges på tydelig og sammenhængende måde og fortrinsvis være tilgængelige i elektronisk form. Organisationen afgør hvilket format, der bedst passer til at formidle disse oplysninger til interesseparterne på en brugervenlig måde.

B. Miljøredegørelse

Miljøredegørelsen skal opfylde følgende mindstekrav til indhold:

- a) et resumé af organisationens aktiviteter, produkter og tjenesteydelser, organisationens forhold til eventuelle moderorganisationer, en klar og entydig beskrivelse af omfanget af EMAS-registreringen, herunder en liste over de anlægsområder, som er omfattet af registreringen
- b) organisationens miljøpolitik og en kort beskrivelse af den forvaltningsstruktur, der understøtter miljøledelsessystemet i organisationen
- c) en beskrivelse af alle væsentlige direkte og indirekte miljøforhold, der medfører væsentlige miljøvirkninger fra organisationen, en kort beskrivelse af hvilken fremgangsmåde der er anvendt for at bestemme, hvor væsentlige disse er, samt en forklaring af påvirkningernes art i forbindelse med disse forhold
- d) en beskrivelse af miljømålsætninger og miljømål i relation til de væsentlige miljøforhold og -påvirkninger
- e) en beskrivelse af de foranstaltninger, der er gennemført og planlagt for at forbedre miljøpræstationerne, opnå målsætningerne og -målene for at sikre overholdelse af de lovbestemte miljøkrav.

Hvor det er muligt, skal der henvises til relevant bedste praksis for miljøledelse som fremlagt i sektorreferencedokumenterne, jf. artikel 46

- f) et resumé af de foreliggende data om organisationens miljøpræstationer i relation til dens væsentlige miljøforhold.

Der skal rapporteres om både nøgleindikatorer og de særlige miljøpræstationsindikatorer, jf. del C. Hvis der foreligger miljømålsætninger og miljømål, skal de respektive data indberettes

- g) en henvisning til de vigtigste lovbestemmelser, som organisationen skal tage hensyn til for at sikre overholdelse af de lovbestemte miljøkrav samt en erklæring om overholdelse af lovgivningen
- h) en bekræftelse af bestemmelserne i artikel 25, stk. 8, og miljøverifikators navn og akkrediterings- eller licensnummer samt datoen for valideringen. Den i bilag VII omhandlede erklæring, som er underskrevet af miljøverifikatoren, kan anvendes i stedet.

Den ajourførte miljøredegørelse skal opfylde de mindstekrav til indhold, der er anført i litra e)-h).

▼ M3

Organisationer kan i deres miljøredegørelser beslutte at medtage yderligere faktuelle oplysninger om deres aktiviteter, produkter og tjenesteydelser eller om deres overholdelse af særlige krav. Alle oplysninger i miljøredegørelsen skal valideres af miljøverifikatoren.

Miljøredegørelsen kan indarbejdes i andre af organisationens rapporteringsdokumenter (f.eks. rapporter om ledelse, bæredygtighed eller virksomheders sociale ansvar). Når den indarbejdes i sådanne rapporteringsdokumenter, skal der være en klar sondring mellem validerede og ikkevaliderede oplysninger. Miljøredegørelsen skal være tydeligt identificeret (f.eks. ved at anvende EMAS-logoet) og dokumentet skal indeholde en kort forklaring af valideringsprocessen inden for rammerne af EMAS.

C. Rapportering på grundlag af miljøpræstationsindikatorer og kvalitative oplysninger**1. Indledning**

Organisationer skal både i miljøredegørelsen og i den ajourførte miljøredegørelse gøre rede for deres væsentlige direkte og indirekte miljøforhold ved at anvende nøgleindikatorerne og de centrale miljøpræstationsindikatorer som beskrevet nedenfor. Foreligger der ingen kvantitative data, skal organisationerne gøre rede for kvalitative oplysninger som angivet i punkt 4.

Redegørelsen skal indeholde oplysninger om de faktiske input/output. Hvis en offentliggørelse er til skade for den fortrolige karakter af kommercielle eller industrielle oplysninger om organisationen, kan organisationen, hvis national ret eller fællesskabsretten indeholder bestemmelser, hvorefter oplysninger om legitime økonomiske interesser er fortrolige, være berettiget til at indeksere disse oplysninger i redegørelsen f.eks. ved at fastlægge et basisår (med index 100), på hvilken baggrund det vil fremgå, hvordan de faktiske input/output har udviklet sig.

Indikatorerne skal:

- a) give en nøjagtig vurdering af organisationens miljøpræstationer
- b) være let forståelige og entydige
- c) give mulighed for at sammenligne, hvorvidt organisationens miljøpræstationer er blevet forbedret fra år til år; for at gøre denne sammenligning mulig skal redegørelsen som minimum dække tre aktivitetsår (i tilfælde hvor der foreligger data)
- d) give mulighed for sammenligning med sektorspecifikke, nationale eller regionale referencedata (benchmarks)
- e) give mulighed for sammenligning med relevante lovbestemte krav.

For at understøtte dette skal organisationen kort definere anvendelsesområdet (inkl. de organisatoriske og materielle grænser, anvendeligheden og beregningsmetoden) for hver enkel indikator.

▼ **M3**2. *Centrale miljøpræstationsindikatorer*

- a) Disse indikatorer fokuserer på præstationerne på følgende centrale miljøområder:
- i) energi
 - ii) materiale
 - iii) vand
 - iv) affald
 - v) arealforbrug med hensyn til biodiversitet og
 - vi) emissioner.

Der er pligt til at aflægge rapport om de centrale miljøpræstationsindikatorer. Dog kan en organisation evaluere, hvor relevante indikatorerne er for så vidt angår de væsentlige miljøforhold og -virkninger. Hvis en organisation konkluderer, at en eller flere nøgleindikatorer er irrelevante for dens væsentlige miljøforhold og -virkninger, kan den undlade at gøre rede for disse nøgleindikatorer. I tilfælde af en sådan udeladelse, skal organisationen inkludere en klar og begrundet forklaring i miljøredegørelsen.

- b) Hver nøgleindikator består af følgende elementer:
- i) et tal A, som udtrykker det samlede årlige input/output på det pågældende område
 - ii) et tal B, som udtrykker en årlig referenceværdi for organisationens aktiviteter og
 - iii) et tal R, som udtrykker forholdet A/B.

Hver organisation skal gøre rede for alle tre elementer af hver indikator.

- c) Det årlige samlede input/output på det pågældende område, tallet A, skal oplyses på følgende måde:
- i) energi
 - »samlet direkte energiforbrug« svarende til organisationens samlede årlige energiforbrug
 - »samlet forbrug af vedvarende energi« svarende til organisationens samlede årlige forbrug af energi fra vedvarende energikilder
 - »samlet produktion af vedvarende energi« svarende til organisationens samlede årlige produktion af energi fra vedvarende energikilder.

Dette sidste element skal udelukkende rapporteres, hvis organisationens samlede produktion af energi fra vedvarende energikilder i høj grad overstiger organisationens samlede forbrug af vedvarende energi eller i tilfælde af, at organisationen ikke forbruger den vedvarende energi, som den har produceret.

▼ **M3**

Hvis forskellige former for energi forbruges, eller hvis vedvarende energi produceres, skal der alt efter omstændighederne aflægges særskilt rapport om det årlige forbrug eller den årlige produktion.

Energi skal fortrinsvis angives i kWh, MWh, GJ eller andre måleenheder almindeligvis anvendt til at rapportere om energiforbrug eller -produktion.

ii) materialer

— den »årlige massestrøm af det centrale materialeforbrug« (ekskl. energibærere og vand) fortrinsvis angivet i vægtenheder (f.eks. kilo eller ton) eller som rumfang (f.eks. m³) eller i andre måleenheder almindeligvis anvendt i sektoren.

Når forskellige materialer anvendes, skal der alt efter omstændighederne aflægges særskilt rapport om den årlige massestrøm.

iii) vand

— »samlet årligt vandforbrug« angivet i rumfangsenheder (f.eks. liter eller m³)

iv) affald

— »samlet årlig affaldsproduktion«, opdelt på affaldstype, fortrinsvis angivet i vægtenheder (f.eks. kilo eller ton) eller rumfang (f.eks. m³) eller i andre måleenheder almindeligvis anvendt i sektoren

— »samlet årlig produktion af farligt affald« fortrinsvis angivet i vægtenheder (f.eks. kilo eller ton) eller rumfang (f.eks. m³) eller i andre mål almindeligvis anvendt i sektoren

v) arealforbrug med hensyn til biodiversitet

— typer arealforbrug med hensyn til biodiversitet angivet i arealenheder (f.eks. m² eller ha):

— samlet arealforbrug

— samlet befæstet område

— samlet naturorienteret område på anlægsområdet

— samlet naturorienteret område uden for anlægsområdet

Et »naturorienteret område« er et område, der primært anvendes til naturbevarelse eller -genopretning. Naturorienterede områder kan være beliggende på et anlægsområde og omfatte tage, facader, dræningssystemer og andre elementer, som er udformet, tilpasset eller forvaltet med henblik på at fremme biodiversitet. Naturorienterede områder kan også være beliggende uden for organisationens anlægsområde, forudsat at området er ejet eller forvaltet af organisationen og primært anvendes til at fremme biodiversitet. Samforvaltede områder, der anvendes til at fremme biodiversitet, kan også inkluderes, forudsat at omfanget af den fælles forvaltning er klart fastlagt.

▼ **M3**

Et »befæstet område« er et hvilket som helst område, hvor den oprindelige jord er blevet dækket til (såsom veje) for at gøre den uigennemtrængelig. Denne uigennemtrængelighed kan påvirke miljøet.

vi) emissioner

— »samlet årlig emission af drivhusgasser«, herunder som minimum emissionen af CO₂, CH₄, N₂O, HFCs, PFCs, NF₃ og SF₆, angivet i ton CO₂-ækvivalenter

Organisationen bør overveje at rapportere sine drivhusgasemissioner i overensstemmelse med en veletableret metode såsom protokollen om drivhusgasser.

— »samlet årlig luftemission«, herunder som minimum emissionen af SO₂, NO_x og PM, angivet i kilo eller ton

d) Den årlige referenceværdi, som repræsenterer organisationens samlede aktiviteter, tallet B, udvælges og oplyses på grundlag af følgende krav:

Tallet B skal:

- i) være let forståeligt
- ii) være et tal, som på bedste måde repræsenterer organisationens årlige samlede aktiviteter
- iii) give mulighed for en nøjagtig beskrivelse af organisationens miljøpræstationer under hensyntagen til dens særlige karakteristika og aktiviteter
- iv) være en fælles referenceværdi for den sektor, som organisationen opererer inden for, såsom nedenstående eksempler:
 - samlet årligt fysisk output
 - samlet antal beskæftigede
 - samlet antal overnatninger
 - samlet antal indbyggere i et område (i tilfælde af offentlig forvaltning)
 - ton affald, der behandles (for organisationer i affaldshåndteringssektoren)
 - samlet energiproduktion (for organisationer i energiproduktionssektoren)
- v) sikre sammenlignelighed mellem de angivne indikatorer over tid. Når tallet B er fastlagt, skal det anvendes i de fremtidige miljødegørelser.

Ændringer i tallet B skal forklares i miljødegørelsen. Hvis tallet B ændres, skal organisationen sikre, at tallet kan sammenlignes over mindst tre år ved en omregning af indikatorerne for de forrige år i følge det nye fastsatte tal B.

▼ M3**3. Specifikke miljøpræstationsindikatorer**

Hver organisation skal aflægge rapport om udførelsen af de væsentlige direkte og indirekte miljøforhold og -virkninger relateret til dens kerneaktiviteter, som kan måles og verificeres, og som ikke allerede er inkluderet i nøgleindikatorerne.

Der skal aflægges rapport om disse indikatorer i overensstemmelse med de krav, der er fastsat i indledningen til dette afsnit.

Hvis de foreligger, skal organisationen tage hensyn til sektorreferencedokumenterne som nævnt i artikel 46 for at gøre det lettere at identificere de relevante sektorspecifikke indikatorer.

4. Redegørelse for særlige miljøforhold på grundlag af kvalitative oplysninger

Foreligger der ingen kvantitative data til støtte for redegørelsen for væsentlige direkte eller indirekte miljøforhold, skal organisationerne gøre rede for deres præstationer på grundlag af kvalitative oplysninger.

D. Miljøansvar på lokalt plan

Organisationer, som registreres under EMAS, kan ønske at fremlægge en samlet miljøredegørelse, der dækker forskellige geografiske lokaliteter.

Formålet med EMAS er at sikre miljøansvar på lokalt plan, hvorfor organisationerne skal sørge for, at de væsentlige miljøvirkninger for hvert enkelt anlægsområde er klart identificeret og beskrevet i den samlede miljøredegørelse.

E. Offentlighedens adgang til oplysninger

En organisation skal over for miljøverifikator kunne påvise, at alle, der er interesserede i organisationens miljøpræstationer, nemt og uden omkostninger får adgang til de i del B og C omhandlede oplysninger. For at skabe en sådan gennemsigtighed skal miljøredegørelsen helst være offentligt tilgængelig på organisationens hjemmeside.

Organisationen skal sikre, at disse oplysninger om et anlægsområde eller en organisation offentliggøres på mindst ét af de officielle sprog i den medlemsstat eller det tredjeland, hvor anlægget eller organisationen er beliggende.

Herudover skal organisationen, i tilfælde af en samlet miljøredegørelse, sikre, at oplysningerne er tilgængelige på mindst ét af de officielle sprog i den medlemsstat, hvor organisationen er registreret, eller på et af de officielle EU-sprog, der er aftalt med det kompetente registreringsorgan.

Miljøredegørelsen kan også gøres tilgængelig på flere sprog, hvis indholdet af det oversatte dokument stemmer overens med indholdet af den oprindelige miljøredegørelse, som er valideret af miljøverifikatoren. Det skal også angives tydeligt, at der er tale om en oversættelse af det validerede dokument.

▼ **B**

BILAG V

EMAS-LOGO

▼ **M1**

1. Logoet kan anvendes på hvilket som helst af de 24 sprog, forudsat at følgende ordlyd anvendes:

Bulgarsk:	»Проверено управление по околна среда«
Tjekkisk:	»Ověřený systém environmentálního řízení«
Kroatisk:	»Verificirani sustav upravljanja okolišem«
Dansk:	»Verificeret miljøledelse«
Nederlandsk:	»Geverifieerd milieuzorgsysteem«
Engesk:	»Verified environmental management«
Estisk:	»Tõendatud keskkonnajuhtimine«
Finsk:	»Todennettu ympäristöasioiden hallinta«
Fransk:	»Management environnemental vérifié«
Tysk:	»Geprüftes Umweltmanagement«
Græsk:	»επιθεωρημένη περιβαλλοντική διαχείριση«
Ungarsk:	»Hitelesített környezetvédelmi vezetési rendszer«
Italiensk:	»Gestione ambientale verificata«
Irsk:	»Bainistíocht comhshaoil fíoraithe«
Lettisk:	»Verificēta vides pārvaldība«
Litauisk:	»Įvertinta aplinkosaugos vadyba«
Maltesisk:	»Immaniggjar Ambjentali Verifikat«
Polsk:	»Zweryfikowany system zarządzania środowiskowego«
Portugisisk:	»Gestão ambiental verificada«
Rumænsk:	»Management de mediu verificat«
Slovakisk:	»Overené environmentálne manažérstvo«
Slovensk:	»Preverjen sistem ravnanja z okoljem«
Spansk:	»Gestión medioambiental verificada«
Svensk:	»Verifierat miljöledningssystem«

▼B

2. Logoet skal anvendes enten

— i tre farver (Pantone No. 355 Green; Pantone No. 109 Yellow; Pantone No. 286 Blue)

— i sort

— i hvidt, eller

— i grå nuancer.

BILAG VI

**OPLYSNINGSKRAV I FORBINDELSE MED REGI-
STRERING**

(oplysninger, der skal gives, når det er relevant)

1. ORGANISATION

Navn
Adresse
By
Postnummer
Land/region/selvstyrende region
Kontaktperson
Tlf.
Fax
E-mail
Websted
Offentlighedens adgang til miljøredøgørelsen eller den ajourførte miljøredøgørelse	
a) i trykt form
b) i elektronisk form
Registreringsnummer
Registreringsdato
Dato for suspension af registrering
Dato for ophævelse af registrering
Dato for næste miljøredøgørelse
Dato for næste ajourførte miljøredøgørelse
Anmodning om undtagelse i henhold til artikel 7 JA — NEJ
Aktiviteternes NACE-kode
Antal ansatte
Årlig omsætning eller balance
2. ANLÆGSOMRÅDE	
Navn
Adresse
Postnummer
By
Land/region/selvstyrende region

▼ B

Kontaktperson
Tlf.
Fax
E-mail
Websted
Offentlighedens adgang til miljøredegørelsen eller den ajourførte miljøredegørelse	
a) i trykt form
b) i elektronisk form
Registreringsnummer
Registreringsdato
Dato for suspension af registrering	...
Dato for ophævelse af registrering
Dato for næste miljøredegørelse
Dato for næste ajourførte miljøredegørelse
Anmodning om undtagelse i henhold til artikel 7 JA — NEJ
Aktiviteternes NACE-kode
Antal ansatte
Årlig omsætning eller balance
3. MILJØVERIFIKATOR	
Miljøverifikators navn
Adresse
Postnummer
By
Land/region/selvstyrende region
Tlf.
Fax
E-mail
Akkrediteringens eller licensens registrerings- nummer
Akkrediteringens eller licensens omfang (NACE-koder)
Akkrediterings- eller licensudstedelsesorgan
Udfærdiget i ..., den .../.../20
Organisationens repræsentants underskrift

▼B*BILAG VII***MILJØVERIFIKATORS ERKLÆRING OM FORETAGET
VERIFIKATION OG VALIDERING**

..... (navn).

registreret som EMAS-miljøverifikator nr.

og akkrediteret eller har licens til (omfang) (NACE-kode)

erklærer at have verificeret, om anlægsområdet eller hele organisationen som angivet i miljøredegørelsen/den ajourførte miljøredegørelse (*) fra organisationen (navn)

med registreringsnummer (hvis kendt)

opfylder alle kravene i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2009 af 25. november 2009 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS).

Ved min underskrift erklærer jeg

— at verifikationen og valideringen er udført i fuld overensstemmelse med kravene i forordning (EF) nr. 1221/2009

— at resultatet af verifikationen og valideringen bekræfter, at intet tyder på mangler i efterlevelsen af gældende miljølovgivning

— at data og oplysninger i organisationens/anlægsområdets (*) miljøredegørelse/den ajourførte miljøredegørelse (*) tegner et pålideligt, troværdigt og korrekt billede af alle organisationens/anlægsområdets (*****) aktiviteter inden for det omfang, der er angivet i miljøredegørelsen.

Dette dokument kan ikke sidestilles med EMAS-registrering. EMAS-registrering kan kun foretages af registreringsorganet i medfør af forordning (EF) nr. 1221/2009. Dette dokument kan ikke i sig selv anvendes som en meddelelse til offentligheden.

Udfærdiget i ..., den .../.../20....

Underskrift

(*) Det ikke relevante overstreges.

BILAG VIII

SAMMENLIGNINGSTABEL

Forordning (EF) nr. 761/2001	Nærværende forordning
Artikel 1, stk. 1	Artikel 1
Artikel 1, stk. 2, litra a)	—
Artikel 1, stk. 2, litra b)	—
Artikel 1, stk. 2, litra c)	—
Artikel 1, stk. 2, litra d)	—
Artikel 2, litra a)	Artikel 2, nr. 1)
Artikel 2, litra b)	—
Artikel 2, litra c)	Artikel 2, nr. 2)
Artikel 2, litra d)	—
Artikel 2, litra e)	Artikel 2, nr. 9)
Artikel 2, litra f)	Artikel 2, nr. 4)
Artikel 2, litra g)	Artikel 2, nr. 8)
Artikel 2, litra h)	Artikel 2, nr. 10)
Artikel 2, litra i)	Artikel 2, nr. 11)
Artikel 2, litra j)	Artikel 2, nr. 12)
Artikel 2, litra k)	Artikel 2, nr. 13)
Artikel 2, litra l)	Artikel 2, nr. 16)
Artikel 2, litra l), nr. i)	—
Artikel 2, litra l), nr. ii)	—
Artikel 2, litra m)	—
Artikel 2, litra n)	Artikel 2, nr. 17)
Artikel 2, litra o)	Artikel 2, nr. 18)
Artikel 2, litra p)	—
Artikel 2, litra q)	Artikel 2, nr. 20)
Artikel 2, litra r)	—
Artikel 2, litra s), første afsnit	Artikel 2, nr. 21)
Artikel 2, litra s), andet afsnit	—
Artikel 2, litra t)	Artikel 2, nr. 22)
Artikel 2, litra u)	—
Artikel 3, stk. 1	—

▼B

Forordning (EF) nr. 761/2001	Nærværende forordning
Artikel 3, stk. 2, litra a), første afsnit	Artikel 4, stk. 1, litra a) og b)
Artikel 3, stk. 2, litra a), andet afsnit	Artikel 4, stk. 3
Artikel 3, stk. 2, litra b)	Artikel 4, stk. 1, litra c)
Artikel 3, stk. 2, litra c)	Artikel 4, stk. 1, litra d)
Artikel 3, stk. 2, litra d)	Artikel 4, stk. 5
Artikel 3, stk. 2, litra e)	Artikel 5, stk. 2, indledningen; Artikel 6, stk. 3
Artikel 3, stk. 3, litra a)	Artikel 6, stk. 1, litra a)
Artikel 3, stk. 3, litra b), første punktum	Artikel 6, stk. 1, litra b) og c)
Artikel 3, stk. 3, litra b), andet punktum	Artikel 7, stk. 1
Artikel 4, stk. 1	—
Artikel 4, stk. 2	Artikel 51, stk. 2
Artikel 4, stk. 3	—
Artikel 4, stk. 4	—
Artikel 4, stk. 5, første punktum	Artikel 25, stk. 10, første afsnit
Artikel 4, stk. 5, andet punktum	Artikel 25, stk. 10, andet afsnit, andet punktum
Artikel 4, stk. 6	Artikel 41
Artikel 4, stk. 7	—
Artikel 4, stk. 8, første afsnit	Artikel 30, stk. 1
Artikel 4, stk. 8, andet afsnit	Artikel 30, stk. 3 og 5
Artikel 4, stk. 8, tredje afsnit, første og andet punktum	Artikel 31, stk. 1
Artikel 4, stk. 8, tredje afsnit, sidste punktum	Artikel 31, stk. 2
Artikel 5, stk. 1	Artikel 11, stk. 1, første afsnit
Artikel 5, stk. 2	Artikel 11, stk. 3
Artikel 5, stk. 3, første punktum	Artikel 12, stk. 1
Artikel 5, stk. 3, andet punktum, første led	Artikel 12, stk. 1, litra a)
Artikel 5, stk. 3, andet punktum, andet led	Artikel 12, stk. 1, litra b)
Artikel 5, stk. 4	Artikel 11, stk. 1, andet og tredje afsnit

▼B

Forordning (EF) nr. 761/2001	Nærværende forordning
Artikel 5, stk. 5, første punktum	Artikel 16, stk. 1
Artikel 5, stk. 5, andet punktum	Artikel 16, stk. 3, første afsnit
Artikel 5, stk. 5, tredje punktum	Artikel 17, stk. 1
Artikel 5, stk. 5, fjerde punktum	Artikel 16, stk. 3, andet afsnit, og artikel 16, stk. 4, andet afsnit
Artikel 6, nr. 1	Artikel 13, stk. 1
Artikel 6, nr. 1, første led	Artikel 13, stk. 2, litra a), og artikel 5, stk. 2, litra a)
Artikel 6, nr. 1, andet led	Artikel 13, stk. 2, litra a), og artikel 5, stk. 2, litra c)
Artikel 6, nr. 1, tredje led	Artikel 13, stk. 2, litra a), og artikel 5, stk. 2, litra d)
Artikel 6, nr. 1, fjerde led	Artikel 13, stk. 2, litra c)
Artikel 6, nr. 1, andet afsnit	Artikel 13, stk. 2, indledningen
Artikel 6, nr. 2	Artikel 15, stk. 3
Artikel 6, nr. 3, første led	Artikel 15, stk. 3, litra a)
Artikel 6, nr. 3, andet led	Artikel 15, stk. 3, litra b)
Artikel 6, nr. 3, tredje led	—
Artikel 6, nr. 3, sidste punktum	Artikel 15, stk. 8
Artikel 6, nr. 4, første afsnit	Artikel 15, stk. 2
Artikel 6, nr. 4, andet afsnit	Artikel 15, stk. 4
Artikel 6, nr. 5, første punktum	Artikel 15, stk. 6
Artikel 6, nr. 5, andet punktum	Artikel 15, stk. 8 og 9
Artikel 6, nr. 6	Artikel 15, stk. 10
Artikel 7, stk. 1	Artikel 28, stk. 8
Artikel 7, stk. 2, første punktum	Artikel 12, stk. 2
Artikel 7, stk. 2, andet punktum	Artikel 12, stk. 3
Artikel 7, stk. 3	Artikel 42, stk. 2, litra a)
Artikel 8, stk. 1, første punktum	Artikel 10, stk. 1
Artikel 8, stk. 1, andet punktum	Artikel 10, stk. 2
Artikel 8, stk. 2	—
Artikel 8, stk. 3, første afsnit	Artikel 10, stk. 4
Artikel 8, stk. 3, andet afsnit	—
Artikel 9, stk. 1, første afsnit, indledningen	Artikel 4, stk. 3

▼B

Forordning (EF) nr. 761/2001	Nærværende forordning
Artikel 9, stk. 1, litra a)	Artikel 45, stk. 4
Artikel 9, stk. 1, litra b)	Artikel 45, stk. 4
Artikel 9, stk. 1, andet afsnit	Artikel 45, stk. 5
Artikel 9, stk. 2	—
Artikel 10, stk. 1	—
Artikel 10, stk. 2, første afsnit	Artikel 38, stk. 1 og 2
Artikel 10, stk. 2, andet afsnit, første punktum	Artikel 41
Artikel 10, stk. 2, andet afsnit, andet punktum	Artikel 47
Artikel 11, stk. 1, første afsnit	Artikel 36
Artikel 11, stk. 1, første afsnit, første led	Artikel 36, litra a)
Artikel 11, stk. 1, første afsnit, andet led	Artikel 36, litra c)
Artikel 11, stk. 1, første afsnit, tredje led	Artikel 36, litra b)
Artikel 11, stk. 1, andet afsnit, første punktum	Artikel 37, stk. 1
Artikel 11, stk. 1, andet afsnit, andet punktum	—
Artikel 11, stk. 1, andet afsnit, tredje punktum	Artikel 37, stk. 2
Artikel 11, stk. 1, andet afsnit, fjerde punktum	Artikel 37, stk. 3
Artikel 11, stk. 2	Artikel 43, stk. 2
Artikel 11, stk. 3, første punktum	Artikel 41, stk. 2
Artikel 11, stk. 3, andet punktum	Artikel 47
Artikel 12, stk. 1, første afsnit, litra a)	—
Artikel 12, stk. 1, første afsnit, litra b)	Artikel 35, stk. 1
Artikel 12, stk. 1, andet afsnit	—
Artikel 12, stk. 2	Artikel 41, stk. 2
Artikel 12, stk. 3	—
Artikel 13	Artikel 40, stk. 1
Artikel 14, stk. 1	Artikel 49, stk. 1
Artikel 14, stk. 2	—
Artikel 14, stk. 3	—
Artikel 15, stk. 1	Artikel 50

▼B

Forordning (EF) nr. 761/2001	Nærværende forordning
Artikel 15, stk. 2	Artikel 48
Artikel 15, stk. 3	—
Artikel 16, stk. 1	Artikel 39, stk. 1
Artikel 16, stk. 2	Artikel 42, stk. 2
Artikel 17, stk. 1	—
Artikel 17, stk. 2, 3 og 4	Artikel 51, stk. 2
Artikel 17, stk. 5	—
Artikel 18	Artikel 52